

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

ŠEŠTADIENIS – SATURDAY, BIRŽELIO – JUNE 6, 2009 Vol. C Nr. 108

Kaina 1 dol.

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 06-05-09

PERIODICALS

JAV keičia ambasadorių Lietuvoje

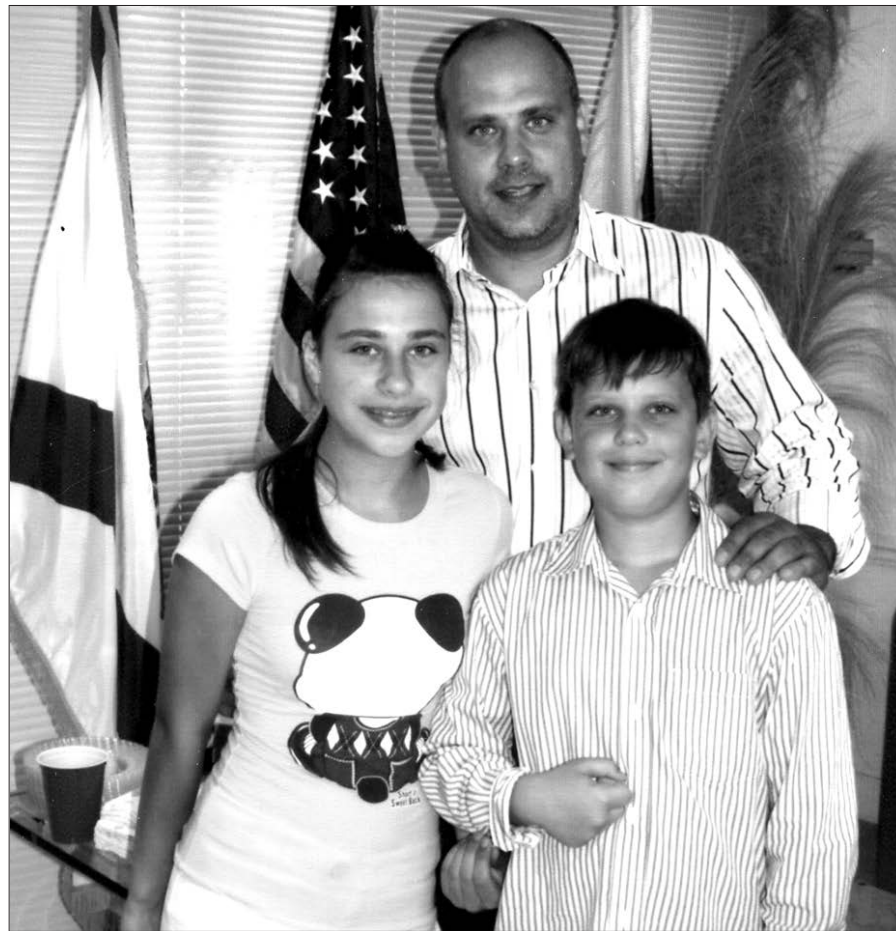
Diplomatė Anne E. Derse.
SCANPIX nuotr.

Vilnius, birželio 5 d. (Delfi.lt) – Jungtinių Valstijų naująją ambasadorę Lietuvoje turėtų tapti diplomatė Anne E. Derse, iki šiol vadovavusi JAV ambasadai Azerbaidžane.

Apie tokį prezidento Barack Obama sprendimą pranešė Baltieji rūmai. Šį paskyrimą dar turės patvirtinti Jungtinių Valstijų senatas.

55 metų Derse ambasadoriaus pareigose pakeis John A. Cloud, kuris JAV diplomatinei atstovybei Vilniuje vadovavo nuo 2006 metų.

Derse diplomatinę karjerą JAV valstybės departamente pradėjo 1981 m. Nuo 2006 m. ji buvo ambasadorė Azerbaidžane. Diplomatė taip pat yra dirbusi JAV ambasadoje Irake, JAV misijoje prie Europos Sąjungos, ambasadoje Filipinuose, Singapūre bei Trinidade ir Tobage.

Čikaga, birželio 5 d. („Draugo“ info) – Rytoj, pirmąjį birželio sekmdienį, švęsime Tėvo dieną. Tėvo diena – šventė, kurios metu švenčiama tėvystė, panašiai, kaip ir per Motinos dieną – motinystė.

Šią dieną oficialiai pirmiausiai pradėjo švęsti JAV, kur Tėvo diena švenčiama panašiai, kaip ir Motinos diena. Tėčiams skiriamos vaikų gėlės, nedidelės dovanėlės ir padėkos žodžiai.

Šį judėjimą tėvams pagerbti sukūrė 1910 metais Louis Dodd. Jos motina mirė gimdydama šeštą vaiką ir tuomet jos tėvas vienas užaugino visus vaikus.

Nepamirškime rytoj pasveikinti ir pagerbti savo tėvelius, kad ir kaip toli jie būtų.

Nuotraukoje, kurią atsiuntė Palm Beach Lietuvos Bendruomenė, matome pavyzdinę tėvelį Arvydą Bubulį su savo vaikais. Juos kiekvieną šeštadienį tėtis vežioja į „Saulėto kranto“ liuanistinę mokyklą (Palm Beach). Šeimai tenka įveikti nemažą atstumą, kadangi mokykla įsikūrusi už 100 mylių nuo jų namų.

Išrinktosios prezidentės inauguracija bus kukli

Vilnius, birželio 5 d. (BNS) – Liepos 12 d. vykiančios išrinktosios prezidentės Dalios Grybauskaitės inauguracijos iškilmės bus kuklios.

Pati Grybauskaitė pageidauja, kad iškilmės būtų kuo kuklesnės, nori kuo daugiau pabendrauti su žmonėmis ir žada nerengti iškilmingo pobūvio ar vakarienes.

„Prezidentės pageidavimas yra

toks, kad iškilmės būtų visuomenei, ir kartu pageidauja atsisakyti iškilmingumo ir didesnių išlaidų, tad nei pobūvių, nei puotų tikrai nebus. Mes siekiame, kad išlaidos būtų kuo mažesnės“, – sakė prezidentūros kancleris Darius Krasauskas.

Pirmiausia Grybauskaitė prisieks Seime, po to ji turėtų padėti gėlių prie karaliaus Mindaugo pamink-

lo ir taip pagerbti valstybės įkūrėją.

Kiek vėliau per inauguracijos iškilmes Grybauskaitė dalyvaus šv. Mišiose Katedroje, o po jų, kaip vyriausioji ginkluotųjų pajėgų vadė, stebės kariuomenės paradą. Vėliau vyks prezidento rūmų perdavimo iškilmės. Planuojama, kad S. Daukanto aikštėje prezidentė bendraus su žmonėmis, vėliau čia vyks koncertas.

Danijoje pristatyti Lietuvos pirmininkavimo BJVT tikslai

XV Baltijos jūros valstybių tarybos (BJVT) užsienio reikalų ministrų susitikimo dalyviai.
URM nuotr.

Vilnius, birželio 5 d. (ELTA) – Užsienio reikalų ministras Vygaudas Ušackas Danijos mieste Elsinore XV Baltijos jūros valstybių tarybos (BJVT) užsienio reikalų ministrų susitikime pristatė Lietuvos pirmininkavimo šiai organizacijai tikslus.

Ušackas pasiūlė ieškoti naujo bendradarbiavimo BJVT pagrindo, kuris suteiktų organizacijai naują vertę ir didintų jos patrauklumą.

„Transporto jungčių įgyvendinimas, energetinių tinklų sujungimas, vizų

Nukelta į 6 psl.

Šiame numeryje:

- Ateitininkai (p. 2)
- Ganytojo žodis (p. 3)
- Komentarai. Gera pradžia siekiant konsensuso dėl dvigubos pilietybės (p. 5)
- Pasimatymas balkone arba... (p. 5)
- 20 metų po Tiananmen (p. 7)
- Skaitmeninės TV transliacijos – kitą savaitę (p. 8)
- Tėvo dienos proga – ačiū mūsų gydytojams (p. 10)
- Kuba (pabaiga) (p. 11)
- Tėvo ažuolas (p. 13)

Valiutų santykis

1 USD — 2.43 LT
1 EUR — 3.45 LT

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Redakcijos žodis

Šią savaitę „The New York Times“ pasirodžius žinutei apie penktadaliu sumažėjusias JAV gyvenančių meksikiečių siunčiamų pinigų į Meksiką sumas, po poros dienų „Lietuvos rytas“ paskelbė panašius duomenis ir apie užsienyje gyvenančių lietuvių pagalbą saviškiams. Rašoma, jog į Lietuvą siunčiamų pinigų suma, palyginti su praėjusiais metais, sumenko beveik dešimtadaliu. Lietuvos banko duomenimis, per pirmąjį š. m. ketvirtį gyventojai į Lietuvą iš užsienio pervadė 543,7 mln. litų, pernai per tą patį laikotarpį – 600,2 mln. litų. Tuo tarpu 2004–2007 m. kasmet siunčiamų pinigų suma augdavo nuo 32 iki 157 proc. Tie, kurie galvoja, jog dauguma tų pinigų vis dar atkeliauja iš Amerikos, klysta. To paties banko duomenys rodo, jog daugiausia pinigų į Lietuvą atsijūnčia naujieji emigrantai iš Airijos, Jungtinės Karalystės, Vokietijos, Ispanijos ir Norvegijos.

Vyr. redaktorė Dalia Cidzikaitė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5589.

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesijūnčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$215.00 • 1/2 metų \$130.00
• 3 mėn. \$100.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00
| Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00
• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00
• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00
| Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė
redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė –
Renata Šerelytė

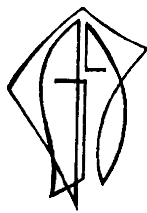
rainbow.vilnius@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org
administracija@draugas.org

Medžiagą siųsti: Vidai Kuprytei c/o Draugas • 4545 W 63

Ruošiama antra sendraugių stovykla

Kas vasarą Dainavoje vyksta sendraugių stovykla, kurioje stovyklauja ištisos šeimos. Ji yra tokia populiari, kad dėl kambarių stokos negali dalyvauti visi norintys. Dėl to ruošiama antra sendraugių stovykla.

Mieli sendraugiai ateitininkai,
Kviečiame dalyvauti sendraugių stovykloje II („Pirmas blynas“)
ALRFK stovyklavietėje Dainavoje, rugpjūčio 9–16 dienomis!

Drąsiai tęskime toliau sendraugių stovyklos tradiciją! Matydami, kad yra nemažai ateitininkų, norinčių stovyklauti, bet kuriems dėl įvairių priežasčių neįmanoma dalyvauti ankstesnėje sendraugių stovykloje (liepos 26–rugpjūčio 2), su Sendraugių Ateitininkų Sąjungos parama nusprendėme šiais metais kurti antrą stovyklą sendraugiams ateitininkams ir jų šeimoms.

Tad kviečiame pabūti kartu, pasisemti ateitinikiškos, lietuviškos dvasios. Atkursime senas draugystes, susipažinsime su naujomis šeimomis. Stovyklausime ir poilsiausime kartu. Bus nostalgijos, bet kartu ir kursime naujus prisiminimus.

Jeigu pažįstate šeimas, kurios norėtų dalyvauti šioje stovykloje, kreipkitės el. pašto adresu sendraugiai2@gmail.com arba skambinkite Ritai Račkauskaitei-Bieliauskienei 708-484-4045. Registruokimės iki liepos 1 d.

Iki smagaus pasimatymo Dainavoje!

Paslėpti lobiai

Ateitininkų paskaitininkų sąrašas

Romualdas Kriaučiūnas

Neseniai viename ateitininkų posėdyje sukome galvas, ką norėtume pakviesti skaityti paskaitą mums norima tema. Ilgokai svarstėme ir pagaliau sutarėme. Įdomu, kad tose svarstybose niekas net nepaminėjo Šiaurės Amerikos Ateitininkų Tarybos paruošto prelegentų sąrašo, nors visi posėdžio dalyviai apie sąrašo buvimą žinojo, bet tuo momentu jo neprisiminė. Norint išvengti tokių situacijų ateityje, reikėtų to sąrašo buvimą kuo plačiau skelbti ir populiarinti.

Prelegentų sąrašo data yra 2008.03.09. Pačioje sąrašo pradžioje skaitome prierašą, kad asmenys šiame sąrašė sutiko, kad galima su jais susisiekti norint daugiau sužinoti apie jų nurodytą temą ir/ar kvieisti paskaitininku. Rašoma, kad išvardinti asmenys negarantuoja, kad kviečiami galės kiekvieną kartą padėti. Pagaliau sakoma, kad ši informacija paruošta padėti Šiaurės Amerikos ateitininkų veiklai ir tik tam skiriama. Ji neturi būti skleidžiama/įdedama interneto puslapiuose. Taigi, turime paslėptų lobių skrynią, bet tik labai mažai kas žino kaip tą skrynią atidaryti. Iš tikrųjų, raktus į tuos lobius turi sąjungų centro valdybų pirmininkės ir Šiaurės Amerikos Ateitininkų Taryba. Tereikia žinoti jų pavardes ir el. pašto adresą. Tai galima lengvai rasti www.ateitis.org svetainėje.

Atidarius, ką toje lobių skrynyje randame? Pagal esamas taisykles, negaliu minėti vardų bei pavardžių, bet galiu duoti to sąrašo apibendrinimą. Jame yra pateikiami 53 vardai, pavardės, titulai, paskaitų tematika,

el. pašto ir namų adresai, telefonas ir gyvenamoji šalis. Vienuolika tituluojami „Dr.“, viena – Ses(ele), du – Kun(igas), Prel(atas). Dauguma yra moterys (30), likusieji (23) – vyrai. Penkiasdešimt jų gyvena JAV, o likusieji trys Kanadoje. Visi turi el. pašto adresą! Turbūt visi turi ir telefonus, bet trijų telefonų numeriai nepateikiami. Įdomiu sutapimu, visi trys yra advokatai.

Galimų paskaitų ar pranešimų tematika yra įvairi, nors septyni paskaitininkai jokios specifinės temos nenurodo. Bandžiau tematiką sugrupuoti į kokias nors kategorijas, bet tai nebuvo lengva. Pagaliau visas duotas temas surikiavau į 15 kategorijų. Skliausteliuose pažymėta kiek paskaitininkų ta tema pasirodę kalbėti.

Ateitininkų principai (5), vadovavimas, prekyba, finansai (5), religija, moralė (5), žiniasklaida, susižinojimas (2), medicina, psichologija (5), teisė, diplomatija (2), mokslas, menas, kultūra (7), pilietiškumas, tarptautiškumas (4), Pasaulio ir JAV Lietuvių Bendruomenės (2), vaikų auklėjimas (4), laisvalaikio užsiėmimai – stovyklavimas, skraidymas, kelionės į Lietuvą (3), labdara (1) ir išėivijos bangų ir kartų bendravimas (2). Kaip matome, daugiausia – septyni – pasirodę ką nors vertingo ir įdomaus pasakyti mokslo meno bei kultūros temomis.

Paskaitininkų sąrašas yra tikrai įvairus. Dauguma man yra pažįstami ir jų paskaitos ar pranešimai ne kartą girdėti. Tačiau dvidešimties iš jų asmeniškai nepažįstu. Man tai reiškia, kad ateitinikiška veikla nesustoja su mano karta, bet toliau gyvuoja, išryškindama naujus veidus, naujas mintis, duodama naują viltį ateičiai. Ieškant įdomaus paskaitininko/kės tereikia prisiminti jau turimą paskaitininkų sąrašą ir ten sukauptus lobius.

Iš Ateitininkų gyvenimo

Nauja!

KALENDORIUS

Šeimos šventė

Lemonte • birželio 7

Čikagos ateitininkų Šeimos šventė Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, birželio 7 d. 9 val. r. Šv. Mišios Pal. J. Matulaičio mišijoje. 10:30 val. r. iškilmingas posėdis PLC didžiojoje salėje.

Ateitininkų namų

gegužinė • birželio 7

Ateitininkų namų sodelyje, Lemonte,

Pradžia 12:00 val. p. p. (po Šeimos šventės). Skanūs pietūs, graži gamta, muzika ir šokiai, loterija, draugai. Visi kviečiami.

Vasaros stovyklos

Dainavoje

Jaunųjų ateitininkų stovykla, liepos 5–15

Pasiziūrėję į Ateitininkų tinklavietę www.ateitis.org rasite registracijos anketas ir bendrą informaciją apie stovyklą. Jei turite klausimų, kreipkitės į JAS CV pirmininkę Laimą Aleksienę 708-442-5869.

Moksleivių stovykla liepos 15–26

Visą stovyklos informaciją ir registracijos anketas rasite moksleivių tinklalapyje: www.mesmas.org. Jei turite klausimų, rašykite MAS CV pirmininkei Dainei Quinn adresu dainequinn@gmail.com

Sendraugių stovykla I liepos 26 – rugp. 2

Visos vietos užimtos

Sendraugių stovykla II rugpjūčio 9–16

Dabar registruojami stovyklautojai – sendraugiai ir jų šeimos. Registruokitės iki liepos 1 d. (žr. straipsnį šiame puslapyje.)

Ateitininkų studijų savaitgalis rugs. 4–7

Darbo dienos savaitgalį Šiaurės Amerikos Ateitininkų Taryba rengia Ateitininkų studijų savaitgalį Dainavoje. Vykis paskaitos, pašnekesiai, kultūrinės programos ir pabendravimas. Savaitgalio registratorė: Ramunė Kubiliūtė, rkkubilius@yahoo.com

Kennebunkport, Maine

Sendraugių poilsio savaitė rugpjūčio 1–8

Tėvų pranciškonų vasarvietėje.

Prašome kreiptis į Eligijų Suziedelį tel: 781-982-0765

el. paštas

Suziedelis@aol.com

GANYTOJO ŽODIS

SEKMINĖS – BAŽNYČIOS GIMIMO ŠVENTĖ

Arkivysk. Sigitas Tamkevičius, SJ pamokslas, pasakytas Kauno arkikatedroje bazilikoje 2009 m. gegužės 31 d.

Apaštalas Paulius rašo: „Mes visi buvome pakrikštyti vienoje Dvasioje, kad sudarytume vieną kūną, visi – žydai ir graikai, vergai ir laisvieji; ir visi buvome pagirdyti viena Dvasia“ (1 Kor 12, 13).

Švęsdami Sekmines – Šventosios Dvasios atsiuntimo šventę, džiaugiamės, kad taip pat esame pakrikštyti vienoje Dvasioje ir sudarome vieną mistinį kūną, kurį vadiname Bažnyčia.

Sekminės – tai Bažnyčios gimimo šventė. Per pirmąsias Sekmines, kaip skaitome Apaštalų darbų knygos pasakojime, Šventoji Dvasia ugnies pavidalu nužengė ant apaštalų ir leido jiems kalbėti įvairiomis kalbomis – juos suprato į Jeruzalę atvykę skirtingų tautų žmonės. Po ugingos Petro kalbos tą dieną jų pasikrikštijo apie tris tūkstančius. Bažnyčia gimė per Sekmines. Tada išsipildė Jėzaus pažadas, kad ant Petro, kaip uolos, jis įkursias Bažnyčią ir pragaro vartai jos nenugalėsia.

Šiais metais Lietuva džiaugsmingai mini savo vardo tūkstantmetį. Šv. Brunono dėka Bažnyčia prieš tūkstantį metų pasiekė Lietuvos ribas. Su savo artimaisiais pasikrikštijo kunigaikštis Netimeras, tačiau tolesni nelemti įvykiai – misionieriaus nužudymas, keliems šimtmečiams nutolino mus nuo Kristaus Bažnyčios. Pavėluotas krikštas nulėmė pavėluotą mūsų šalies raidą.

Šiandien pasigirsta balsų, teigiančių, jog jei ne krikščionybės atėjimas į mūsų šalį, tai Lietuvos valstybė galbūt būtų panaši į Japoniją. Idealizuojantys pagonišką Lietuvą užmiršta, kad Japonija dar prieš Kristų buvo civiliziuota. Labai anksti susikūrė jos valstybė, atsirado raštas, ir tai nulėmė šios šalies pažangą. O mes, lietuviai, iki krikščionybės atėjimo net neturėjome savo rašto ir dar ilgai jį skolinomės iš kaimynų – lenkų ir gudų. Tačiau mes neniekiname savo praeities, nei to, kad mūsų protėviai buvo pagonys. Kaip kiekvieno žmogaus gyvenime buvo laikotarpis,

Jono Kuprio nuotr.

kai jis gyveno motinos išciuose, taip ir kiekvienos valstybės istorijoje yra tos išcijos, kai žmonės gyvena tik pagal prigimtį ir rengiasi naujam, kokybiškai nepalyginamam gyvenimui.

Šiandien dėkojame Dievui, kad Lietuva, nors ir pavėluotai, pažino ir pamilo Jėzų Kristų. Tai liudija daugybė didingų miestų ir kuklių kaimo bažnyčių, tai liudija nesuskaičiuojamos koplytėlės ir kryžiai, pastatyti Dievą mylinčių Lietuvos žmonių rankomis.

Mes daug praradome ne tik tuo, kad pavėluotai priėmėme krikščionybę. Mums buvo lemta pereiti sunkią Golgotą. XIX a. Lietuvos istorija pasakoja apie Kražių skerdyne, kai caro kazokai jėga kėsinosi iš katalikų atimti jų bažnyčią. Panašiai vyko ir Kęstaičiuose. Caro žandarams užkliūdavo iš prūsų gabenamos lietuviškos maldaknygės. XX a. daug metų mokėme vaikus iš giliame pogrindyje spausdinamų katekizmų, už kuriuos žmonės teisdavo, nes sovietinė valdžia siekė nutautinti Lietuvą ir padaryti ją bedieviška.

Šiandien mes, nors ir išgyvendami sunkumus, džiaugsmingai švenčiame Sekmines ir Evangelijos žinios tūkstantmetei Lietuvai jubiliejų. Džiaugiamės matydami teigiamus Bažnyčios žingsnius. Lietuvoje niekada taip, kaip šiandien, nebuvo paplitęs ir taip skaitomas Šventasis Raštas, niekada nebuvo tiek daug susikūrusių maldos grupių; niekada pasauliečiai nebuvo taip aktyviai ir sąmoningai įsitraukę į Bažnyčios veiklą, kaip atkurto Nepriklausomybės metais.

Tiesa, būtume dar laimingesni, jei turėtume daugiau pašaukimų į kunigystę, jeigu turėtume daugiau gerų Evangelijos skelbėjų. Be jokios abejonės, būtume laimingesni, jeigu Lietuvoje nebūtų prieš Bažnyčią priešiški nusistačiusių žmonių. Tai mūsų vadinami pagonys, įvairūs sektantai, alkoholio, narkotikų ir kontraktų platintojai. Jie labai skirtingi, bet juos jungia priešiškus Bažnyčiai. Joje jie mato ne draugą, bet priešą. Dėl šio priešiško kartais ir mes, dvasininkai ir pasauliečiai, turime jausti savo kaltę, nes ne visada gerai liudijame mums gyvenančią viltį ir mums veikiančią Šventąją Dvasią.

Dievo Dvasia mus įkvepia už visokius priešiškus ne atsilyginti tuo pačiu, bet malda lydėti savo brolius ir seseris, kad kada nors ir jie surastų kelią pas Viešpatį ir pasinaudotų Kristaus mirties ir prisikėlimo vaisiais.

Po prisikėlimo savo mokiniams pasirodęs Kristus kalbėjo: „Kaip mane siuntė Tėvas, taip ir aš jus siunčiu. (...) Imkite Šventąją Dvasią. Kam atleisite nuodėmes, tiems jos bus atleistos“ (Jn 20, 21–23). Taigi mes visi esame Jėzaus Kristaus pasiųstieji nešti Dievo žodį į savo aplinką. Pasiųstieji yra ne tik vyskupai, kunigai ar vienuoliai, bet ir visi pasauliečiai – tėvai, vyrai ir moterys bei jaunimas. Dievo Dvasia, kurią esame gavę per Krikštą ir Sutvirtinimą, mus kviečia būti gerais Evangelijos nešėjais ir liudytojais.

DALIA CIDZIKAITĖ

Didysis bandymas

„Jei nebūtų dabartinių mūsų mieste leidžiamų laikraščių, mūsų gyvenimuose atsirastų didelė skylė“, — maždaug tokiais žodžiais apie galimybę netekti vieno iš Boston leidžiamų laikraščių „The Boston Globe“ neseniai kalbėjo Boston miesto meras Thomas M. Menino. „Ši rytą pajutau, jog kažko labai trūksta, — sakė viena iš laikraščių „The Detroit Free Press“ ir „The Detroit News“ skaitytojų. — Tai buvo tuštumos jausmas.“ O kokia skylė ar tuštuma atsirastų, jei imtume ir netektume „Draugo“, pagalvojau, perskaičiusi jau ne pirmą straipsnį apie niūriai atrodančią popierinės spaudos ateitį.

Jau įpratome bene kiekvieną savaitę spaudoje, radijuje ar televizijoje skaityti ar išgirsti vis naujus nerimo ženklus dėl spausdinto žodžio likimo. Vieni jų pasakoja konkrečių laikraščių ar žurnalų bėdas, antri — kalba apskritai apie tradicinę spaudos padėtį ir spėja, kas bus toliau, treti — ieško atsakymų į vis pamažu į užribius šio ekonominio sunkmečio ir naujų technologijų išstumiamą popierinę spaudą. Tad kokia ta spausdinto žodžio išlikimo formulė šiandien?

Štai jau mėnuo, kaip du Detroit mieste leidžiami laikraščiai „The Detroit Free Press“ ir „The Detroit News“ buvo priversti pirmadieniais, antradieniais, trečiadieniais ir šeštadieniais nutraukti laikraščių spausdinimą bei jų pristatymą skaitytojams į namus. Vietoj to, skaitytojams siūloma apsilankyti aukščiau minėtų laikraščių internetinėse svetainėse ir rytą praleisti vartant ne popieriaus, bet interneto lapus.

Kiti renkasi dar drastiškesnius išlikimo kelius. Jau rašiau, kad nuo šių metų balandžio 1 d. dienraštis „Christian Science Monitor“ atsisveikino su savo skaitytojais ir tapo internetiniu dienraščiu. Tiesa, laikraštis kartą per savaitę leidžia popierinį 50 puslapių žurnalą, skirtą įdomesniems interneto pasisakymams, straipsniams, savaitės apžvalgoms. Panašiu keliu žada eiti ir 174-erių metų sulaukęs Ann Arbor laikraštis „The Ann Arbor News“. Nuo liepos mėnesio jį bus galima skaityti internete ir tik ketvirtadieniais ir sekmadieniais jis bus išspausdintas kaip popierinis laikraštis.

Jau nieko nestebina tai, jog vis daugiau tradicinių spaudos leidinių atsisako spausdinto varianto ir bėga į daugeliui „išganymu“ atrodantį internetą. Šių metų balandį paskelbti duomenys apie JAV laikraščių spausdinimą, prenumeratą ir skaitomumą iškalingi. Anot Audit Bureau of Circulations, nuo praėjusių metų Amerikos dienraščių spausdinimas, palyginti su praėjusiais metais, nukrito daugiau nei 7 proc. 395 JAV dienraščių skaitomumas per šešis mėnesius nukrito 7.1 proc., 557 dienraščių sekmadienio numerį skaitomumas taip pat mažesnis nei praėjusiais metais, jis krito 5.37 proc. Internetinių svetainių skaitytojų skaičius vien per pirmąjį ketvirtį išaugo 10.5 proc. Pirmame šių metų ketvirtyje JAV laikraščių svetainės kiekvieną mėnesį aplankė 73 mln. naujų skaitytojų.

Vis dėlto užuovėjos ieškojimas internete turi ir neigiamų pusių. Buvusio žurnalo „Time“ redaktorius pavaduotojas Walter Isaacson teigimu, ne vienas leidinys dėl internete sėkmingai kuriamo nemokamos informacijos mito imasi kokybę mažinančių priemonių. Vis daugiau internete pasirodančių straipsnių nėra geros žurnalistikos pavyzdžiai. Vis dažniau vietoj analitinio straipsnio gali rasti skambius, intriguojančius pavadinimus, bet su tuščiu turiniu, statistines lenteles, kurios bando apibendrinti, bet ne analizuoti ar tirti. Isaacson nesutinka su vis labiau įsigalinčia tradicija visas žinias gauti nemokamai. Jis primena, jog internetinė svetainė dar praėjusio amžiaus 7-ame dešimtmetyje buvo kuriama su mintimi, jog kūrybingi žmonės turi gauti atlygį už savo produktą. Todėl kaip vieną iš galimų būdų jis siūlo internete įvesti tradicinę elektroninę prenumeratą arba bent simbolinį mokėstį už galimybę perskaityti pavienius straipsnius. Kaip sėkmingą tokio būdo taikymo praktikoje pavyzdį Isaacson pateikia „The Wall Street Journal“ svetainę, kurios prenumeratorių skaičius praėjusiais metais išaugo 7 proc., arba kompanijas „Apple“ ir „Kindle“, užsiimančias elektroninių knygų platinimu.

Dar kiti išeitį mato leidinio ir jo prenumeratos kainos pakėlime. Išlepinti plūste užplūdusių reklamų, popieriniai spaudiniai dar praėjusiais metais nekreipė dėmesio, ar jų kaina bent šiek tiek padengia leidimo ir spausdinimo kaštus. Dėl ekonominio sunkmečio sumažėjus reklamų skaičiui, ne vienas akis nukreipė į leidinio kainos didinimą. Pagal Audit Bureau of Circulations duomenis, per šešis praėjusių metų mėnesius „Newsweek“ prenumeratoriai už vieną žurnalo numerį mokėjo vidutiniškai 47 centus, „BusinessWeek“ skaitytojai — 77 centus, „Fortune“ — 89 centus. Palyginimui, vieno „Draugo“ numerio vidutinė kaina šiuo metu yra 57 centai. „Mes imame suprasti, jog mūsų leidiniai yra pernelyg nuvertinami“, — įsitikinęs „Hearst Magazines“ vadybininkas. Jo atstovaujama kompanija jau praėjusiais metais pakėlė bene pusės jų leidžiamų leidinių kainas, o šiais metais žada pakelti ir jų prenumeratos kainą.

„Netikiu žurnalistikos pabaiga, — sako didžiausio Europos laikraščio „Bild“ vokiečių leidėjo „Axel Springer“ direktorius Mathias Dopfner. — Atvirkščiai, manau, jog krizė gali turėti teigiamą įtaką. Sumažės žaidėjų skaičius, o išlikę žaidėjai, krizei pasibaigus,

Nukelta į 8 psl.

Komentaras

Gera pradžia siekiant konsensuso dėl dvigubos pilietybės

ALGIMANTAS S. GEČYS

Š. m. gegužės 16 d. „Drauge“ išspausdintas Vitalijos Dunčienės komentaras „Ar trečiabangių norai – pagalys ‘geros’ politikos ratuose?“ įdomus dėl autorės griežtų pažiūrų į dvigubos pilietybės klausimą, nurodymų, kaip Pasaulio Lietuvių Bendruomenės (PLB) ir JAV Lietuvių Bendruomenės (JAV LB) vadovybės turėtų šiuo klausimu elgtis, ir jos nepritarimo Lietuvos valstybinės paramos teikimui, bet kokia forma, lietuvių išieivijoje puoselėti. Autorės teigimu, „Sunku suvokti, kodėl mažiau uždirbantys žmonės Lietuvoje turėtų šelpti daugiau uždirbančius išieivijoje!“

Noriu paminėti, kad „Drauge“ lietuviškuosius klausimus dažnai komentuojanti Dunčienė ir aš priklausome judriam ir veikliam Philadelphia lietuvių telkiniui. Susitinkame kiekvieną sekmadienį Šv. Andriejaus lietuvių parapijoje, lituanistinės mokyklos ir LB renginiuose. Atitekėjusi „į marčias“ iš nepriklausomybę atkūrusios Lietuvos, Vitalija ir jos šeima gyvena lietuvių parapijos išlikimo, tautinio auklėjimo lituanistinėje mokykloje stiprinimo ir lietuvių telkinio gyvos veiklos rūpesčiais. Ne mažiau jai rūpi ir Lietuvoje likę artimieji, kurių vargai ir gyvenimo aplinkybės Vitalijai yra gerai žinomos. Vis dėlto mudviejų pažiūros ne kartą išsiskiria. Manau, kad tai dėl skirtingų gyvenimo patirčių ir geroko amžiaus skirtumo.

Nesutinku su Dunčienės reikalavimu, kad „PLB ir JAV LB išrinktieji atstovai visur ir visada turi vieningai ir vienareikšmiškai išreikšti savo atstovaujamo krašto daugumos išieivijos lietuvių norą – išlikti visaverčiais, pilnateisiais Lietuvos piliečiais.“ Toks teigimas man kelia klausimą: O kas apklausė, atliko statistinius patikrinimus, kad tokį norą palaiko užsienio lietuvių dauguma? Gan mažokas procentas apsigyvenusių užsienyje Antrojo pasaulinio karo pabėgėlių pasinaudojo teise atkurti savo Lietuvos pilietybę. Neabejoju, kad dar mažiau pasinaudos praplėsta dvigubos pilietybės teise, kurią naujai priimtas Pilietybės įstatymas teikia išvykusiems nuo 1919 m. sausio 9 d. (pirmojo Pilietybės įstatymo) iki Lietuvos okupacijos. Kas pagaliau užsienyje gyvenantį lietuvių daro „visaverčiu“? Tikrai ne Lietuvos pilietybė. Visaverčiu, mano išmintimi, daro priklausymas lietuvių organizacijoms, tautinis vaikų auklėjimas šeimoje, lietuvių kultūros puoselėjimas, lietuviškų tikėjimo bei mūsų labdaringos veiklos židinių rėmimas.

Neįtikina manęs ir Dunčienės patarimas nespręsti „apie Lietuvos piliečių, gyvenančių už Lietuvos ribų, patriotizmą iš jų balsavimo

statistikos. Daugelis išieivių – Lietuvos piliečių, mano, kad jie neturi moralinės teisės keisti Lietuvos rinkėjų daugumos, kuriems išrinktieji į valdžią turės tiesioginį poveikį jų gyvenimams, pasirinkimo“. Tokiu teiginiu paneigiama demokratijos esmė, paminėjama, kad demokratija remiasi piliečio teise dalyvauti ir savuoju balsu lygiaverčiai spręsti valstybės reikalus. Jei nedalyvaujama rinkimuose, kuo paaiškinti naujai užsienyje apsigyvenusių reikalavimą turėti „visaverčią, pilnateisę Lietuvos pilietybę“? Nebalsuojant, Lietuvos pilietybę teikiantis dokumentas tampa nereikšmingu, asmens savimonę paglostančiu paveiksliuku. Įrėmink ir kabink ant sienos!

Kas pagaliau užsienyje gyvenantį lietuvių daro „visaverčiu“? Tikrai ne Lietuvos pilietybė. Visaverčiu jį daro priklausymas lietuvių organizacijoms, tautinis vaikų auklėjimas šeimoje, lietuvių kultūros puoselėjimas, lietuviškų tikėjimo bei mūsų labdaringos veiklos židinių rėmimas.

Dunčienė teigia, kad „Kokiu įstatymu, kokiais žodžiais turėtų būti išreikšta galimybė lietuviams išlikti Lietuvos piliečiais, nepakenkiant Lietuvos saugumui, turėtų nuspręsti Lietuvos teisininkai.“ Iš esmės su ja sutinku, tačiau manau, kad Pilietybės įstatymo kūrimas privalėtų būti patikėtas Lietuvos Seimui, tarp kurio narių, neabejotinai, yra ir teisininko išsilavinimą turinčių asmenų. Įsidėmėtina, jog dvigubos pilietybės klausimo problema tapo aktuali į reikalą įsikūrus Lietuvos Konstituciniam Teismui (KT). JAV Aukščiausias teismas būtų kreipimasis sugražinęs ir žemesnės instancijos (pakopos) teismą ir nesivėlęs į keblų, jautrų ir lietuvius supriešinantį reikalą. Tik prisiminkime, kiek metų JAV Aukščiausias teismas delė, kol ryžosi pasisakyti asmenų lygiateisiškumo (civil rights) klausimu. Lietuvos KT aiškiai pasiskubino su šurmuliu tarp užsienio lietuvių sukėlusiu sprendimu. Šurmulio numalšinti nepajėgė nei prezidento Valdo Adamkaus skubotai sudaryta darbo grupė, pasiūliusi daugybę išvadų, kaip reikėtų tobulinti pilietybės santykius reguliuojančius teisės dokumentus. Tačiau darbo grupė nedrįso leisti dvigubą pilietybę turėti užsienyje po 1991 metų apsigyvenusiems ir svetimos šalies pilietybę priėmusiems emigrantams iš

Lietuvos.

Kaip išbristi iš liūno? Viena galimybė būtų palikti galiojančiu Lietuvos KT sprendimą, atimantį Lietuvos pilietybę iš nepriklausomos Lietuvos po 1991 metų išvykusių asmenų, tačiau teisiniu požiūriu neversti Lietuvos teismų vykdyti (enforce) įstatyminę pastraipą, atimančią jų Lietuvos pilietybę iš asmenų, priėmusių svetimos šalies, pvz., JAV, pilietybę. Jau daugelį metų JAV Gynybos departamentas panašiu būdu karinėse pajėgose tvarkosi su tarnaujančiais „alternatyvaus lytinio poreikio“ kariais, patardami vadovams remtis fraze „Neklausk ir nesakyk!“ (Don't ask and don't tell!). Nereikia aiškinti, kad tai užsimerkimas prieš JAV iškilusią įstatyminę problemą. Tačiau ar trečiabangis, priėmęs JAV pilietybę ir prisiekęs Amerikai lojalumą, panašiai negalėtų elgtis? Nutylėdamas JAV ar kitos šalies pilietybės priėmimą, neprarastų turimos Lietuvos pilietybės? Kas dėl Lietuvos valdžios, ji KT sprendimą dėl Lietuvos pilietybės praradimo galėtų pasirinkti, jį taikyti tikriems valstybės priešams, besikapstantiems po Lietuvos valstybinės nepriklausomybės pamatais.

se lietuvių kilmės asmenys, nesantys Lietuvos piliečiais, neturėtų. Tačiau jei Lietuvos kortos savininkas būtų atvykęs į Lietuvą apsigyventi iš kurios nors Europos Sąjungai priklausančios valstybės, jis turėtų teisę dalyvauti savivaldybių tarybų ir Europos Parlamento rinkimuose.

Visiškai pritariu Dunčienės teigimui, kad reikėtų nepasiduoti gundymams rūšiuoti išieivijos lietuvius į kategorijas pagal jų išvykimo iš Lietuvos laiką. Ir man sunku suprasti teisinę logiką, kodėl šiandien Lietuvos pilietybę gauna užsienio šalies pilietis, kurio vienas iš keturių senelių išvyko iš Lietuvos 1919–1940 metais, bet Lietuvos pilietybę nepalieka tiems, kurie išvyko iš Lietuvos po 1991 metų ir priėmė gyvenamos šalies pilietybę.

Sutinku su Dunčiene, kad Pilietybės įstatymas privalėtų atsižvelgti į užsienyje gyvenančio asmens veiklą lietuvių visuomenėje, lietuvių kalbos žinojimą, lietuvišką vaikų auklėjimą šeimoje. Manau, kad Lietuvos Pilietybės įstatymu užsienio šalyse gyvenantiems suteiktos dvigubos pilietybės kategorijos privalėtų Lietuvos Respublikos Seimo būti peržiūrėtos ir kiekvienai išimtį teikiančiai kategorijai nustatyti senaties terminai. Jei per ketvirtį šimtmečio tu ar tavo palikuonys nepasinaudojo Lietuvos Respublikos pilietybės atkūrimo teise, ją prarandi ir pilietybės atkūrimą privalai vykdyti per Lietuvos kortą ar ką nors į ją panašaus.

Pasaulį užgriuvusios ekonominės problemos dabartiniu metu neskatina svarstymų, kaip ir kiek Lietuvos valstybė privalėtų prisidėti prie lietuvių išlaikymo tarp užsienio lietuvių. Man Dunčienės reiškiamą nuomonę, kad „Keli šimtai ar net tūkstančiai Lietuvos valdžios skiriamų litų neišgelbės išieivijos mokyklų, parapijų, laikraščių, lietuvių namų“, yra per daug griežta, amerikietišku požiūriu – pernelyg konservatyvi. Būtina sukurti gerai apgalvotą Lietuvos valstybinę politiką užsienio lietuvių veiklai ir ryšiams su Tėvyne puoselėti. Šiam uždaviniui turėtų būti pajungti šviesūs protai Lietuvoje ir užsienyje. Šveicarijos LB pirmininkė Jūratė Caspersen šiuo klausimu teisingai pastebėjo šių metų pradžioje Hüttenfelde vykusiame Europos LB pirmininkų suvažiavime: „Lietuvos mokesčių mokėtojai neturėtų nuogąstauti, neva neproporcingai didelė jų pinigų suma yra paskiriama įvairioms iniciatyvoms užsienyje gyvenančių lietuvių projektams remti. Lietuvos gyventojai galiausiai turėtų mumyse išvelgti ne tariamą našta, bet įvairiapusę naudą Tėvynei.“

Vien oficialiais bankų pervedimais į Lietuvą grįžtantys užsienyje gyvenančių lietuvių pinigai dešimteriopai viršija Lietuvos valstybės į jų veiklą investuotas sumas. Palaidoję užsienio lietuvių tautinę savimonę, neturėsime Lietuvai aukojamų labdarinų sumų, Tėvynę lankančių turistų, į Lietuvą nuolatiniam gyvenimui sugrįžtančių buvusių politinių pabėgėlių ir ekonominių emigrantų. Vieni kitiems esame reikalingi ir abipusė parama ir geranoriškas pasiaukojimas yra būtini lietuvių tautai išlikti ir išsaugoti Lietuvos valstybinę nepriklausomybę.

„DRAUGAS“: išieivijos ir Lietuvos jungtis; „DRAUGAS“ lietuviybės švyturys ir sargas!

PASIMATYMAS BALKONE ARBA ELZBIETOS NUOTYKIAI LIETUVIŠKAM KINE

AURELIJA TAMOŠIŪNAITĖ

„Iškristi per balkoną ir nusibrodinti smakrą arba praryti žuvies ašaką neskauda, o mylėti – skauda” – toks pagrindinis Giedrės Beinoriūtės filmo „Balkonas”, kurio premjera įvyko praeitų metų spalio mėnesį, leitmotyvas. Kas nematėte šios žavios komiškos dramos, kurios veiksmas vyksta Lietuvoje 1980 m., siūlau pasižiūrėti. Man, augusiai panašiu metu, šis filmas priminė vaikystę. Čia gimusiems, manau, šis filmas bus puiki proga pažvelgti į tą laikmetį Lietuvos vaiko akimis.

Amerikoje apie pusę metų viešėjusi Elzbieta Degutytė.

Jono Kuprio nuotr.

Jau buvau ir pamiršusi, jog būdami maži, kalbėdavome slaptakalbe „ver”, mergaitės iš gėlių ir stiklo duženų darydavo „sekretus” arba „paslaptis” (aš beveik visada pamiršdavau, kur juos būdavau užkasusi), o balkone tais laikais ne tik džiūdavo skalbiniai, bet čia ir žaisdavome, kai už nuobaudas negalėdavome išeiti į lauką, iš čia šaukdavo į namus grįžti mama, po jais slėpdavomės žaisdami slėpynes. Pamenu, kaip prieš mus esančiame daugiabutyje gyvenusieji žmonės balkone augindavo ne tik balandžius, bet čia kukakuodavo vištos, o paryčiais kartais užgiedodavo ir gaidžiai. Tiesa, filme vištos balkone nekudakuoja, bet užtat iš balkono „lyja” svarainiais (tuo „pasirūpina” pakykusi pagrindinė filmo veikėja).

Pagrindinį mergaitės – Emilijos – vaidmenį „Balkone” sukūrė vilnietė Elzbieta Degutytė. Tuomet Elzbietai, kaip ir filmo herojei Emilijai, buvo vienuolika. Dabar – mergina išaugusi, pasikeitusi ir ... atvykusi į Ameriką pusę metų pasimokyti amerikiečių vidurinėje mokykloje. Elzbieta nuo vasario mėnesio lanko Saint Joseph mokyklos Downers Grove miestelyje šeštą klasę. Čia „Balkono” aktorė susirado daug draugų, pasisėmė gyvenimo Amerikoje patirties ir paragavo amerikietiškos mokyklos mokslų.

Elzbieta nuomone, mokiniai Lietuvoje ir Amerikoje skiriasi. Čia – jie daug mielesni, draugiškesni, visada šalia, kai prireikia pagalbos. Lietuvoje, bent jau Elzbietai klasėje, mokiniai labiau susiskirstę į grupeles. Vilniuje Elzbieta lanko Šiuolaikinės mokyklos centrą, įsikūrusį pačiame centre. Anglų kalbos mergaitė pradėjo mokytis nuo antros klasės, tad didelių sunkumų atvykus čia nebuvo. Ir pamokos čia tokios pat, tik pava-

dintos skirtingai, pvz., „social studies” Lietuvoje vadinama „istorija”.

Tad kaip Elzbieta atsidūrė „Balkone”? Jaunoji aktorė lankė menų studiją „Terra Bella”, kurioje moko šokti, dainuoti ir vaidinti. Taip per šio menų būrelio internetinę svetainę režisierės Beinoriūtės akis ir užkliuvo už Elzbietai nuotraukos. Pirmiausia ji buvo pakviesta į pirmąją atranką, o vėliau – į antrąją, po kurios ir buvo atrinkta vaidmeniui filme. Atrankos metu mergaitė teko suvaidinti keletą scenų iš filmo, matuoti drabužius, susipažinti su scenarijumi.

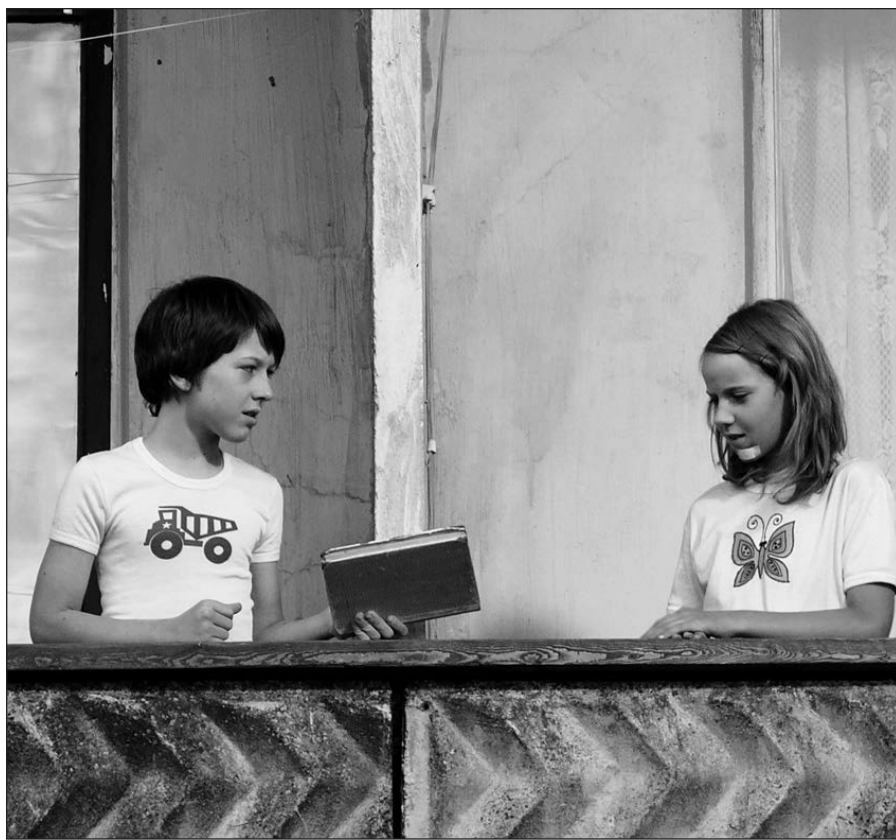
Visi vaidinantys teatre ar besifilmuojantys kine žino, kad vaidinti – ne taip lengva, kaip atrodo sėdint žiūrovo kėdėje ar įsitaisius prieš televizoriaus ekraną. Tai suprato ir pagrindiniai šio filmo aktoriai. Pasak Elzbietai, sunkiausia būdavo vaidinti tai, ko iš tiesų nebūdavo: vaidinti, kad karšta, kai šalta, vaidinti, jog juokinga, kai visai nejuokinga. Sunku buvo ir kartoti scenas, per kurias reikėdavo valgyti: po kelių pakartojimų jokių saldumynų daugiau nesinorėdavo. Filmavimasis vyko visą rugsėjo mėnesį. Kaip pasakojo Elzbieta, keltis tekdavo šeštą valandą, o pusę septynių ji jau riedėdavo automobiliu į filmavimus Rūdiškėse. Filmavimai prasidėdavo aštuntą rytę ir baigėdavo aštuntą vakare.

Filmą pagrindinė veikėja – Emilija, pašnekovės teigimu, labai skiriasi nuo jos pačios, mat ši neklauso tėvų, ieško įvairių būdų, kaip išeiti iš balkoną, kad susitikytų su berniuku Rolanu. Ir iš tiesų, Elzbietai suvaidintas personažas – labai įtikinamas (ne veltui Elzbieta 2008 m. buvo pripažinta geriausia naujoke kine).

Pasak mergaitės, vaidinti jai nebuvo sunku. Įsijausti į vaidmenį ir suvaidinti Emiliją jai padėjo režisierė, kuri tiksliai nusakydavo, kaip ji norėtų, kad Elzbieta suvaidintų. Paslaptis, Elzbietai nuomone, labai paprasta: tereikia įsijausti ir galvoti, ką tu darytum, jei būtum savo vaidinamo personažo vietoje, kaip elgtumeisi ir ką sakytum. Kamera, pasak Elzbietai, jos nevaržė, nebijojo ji iškristi ir iš antrojo aukšto. Tačiau didelio aukščio mergaitė nemėgsta, tad į Čikagos dangoraižius nebuvo pasikėlus.

Elzbieta nė pati nesitikėjo, kad filmas bus taip išgarsintas. Ji manė, kad nusifilmuos ir apie tai pamirš. Tačiau, kai lygiai po metų skirtinguose Lietuvos miestuose buvo pradėtos rodyti filmo premjeros, į kurias jai teko vykti, Elzbieta suprato, kad šįkart viskas labai rimta. Buvimo žvaigžde skonį Elzbieta pajuto tik truputį, mat greit išaugo, pasikeitė, todėl gatvėje jos niekas neatpažindavo.

Pasak Elzbietai, suvaidinti filme buvo labai smagu ir linksma, tačiau ji nemano, kad užaugus taps aktore. Elzbieta norėtų būti architektė, drabužių ar interjero kūrėja. Mergaitė, kaip ir kitus jos šeimos narius, traukia menas. Tačiau, gavusi dar vieną pasiūlymą nusifilmuoti, turbūt pasiryžtų dar vienam nuotykiui.

Nuotraukos iš filmo „Balkonas”.

Monoklis.lt

Su „Balkonu” Elzbieta supažindino ir savo klasės draugus čia, Amerikoje. Elzbietai teigimu, jiems labai patiko filmas, nors daugelis nežinojo to meto Lietuvos istorinių aplinkybių, gyvenimo sąlygų, tad jiems reikėjo papasakoti apie Sovietų Sąjungą, apie gyvenimą be kompiuterio ir netgi telefono. Pati Elzbieta nenorėtų gyventi tuo laiku, mat pati jau neįsivaizduoja savo gyvenimo be kompiuterio.

Elzbieta, pasibaigus mokslo me-

tams, iškeliaus namo į Lietuvą. Čia jos laukia šeima ir mylimas katinas Grigaliūnas, kurio jaunoji pašnekovė labai pasiilgo. Jaunosios aktorės Lietuvoje laukia ne tik jos pasiilgusi šeima, artimieji ir draugai, bet ir žinia, kad „Balkonas”, Lietuvos kino vertintojų nuomone, buvo išrinktas geriausiu praėjusių metų trumpametražiu filmu. Visai neseniai jo režisierė Beinoriūtė buvo apdovanota „Sidabrine gerve”.

The royal choice for golden age!

- SENIOR COMMUNITY LIFE
- APARTMENTS AND HOUSES FOR SALE OR RENT
- LONGTERM AND SHORT TERM NURSING
- ASSISTED LIVING
- MEDICAL REHABILITATION

SOLUTIONS FOR SENIOR'S NEEDS – WHATEVER THOSE NEEDS ARE

Royal Residence, Pakalnės g. 3, LT – 59206 Birštonas, Lithuania

Just call us at (011) 370 686 77373 or visit us on-line at

www.karaliskojirezidencija.lt

For information, brochure, DVD, appointment and tour, or consultation.

Vilnius, birželio 5 d. (ELTA) – Pirmojo iki šiol einančio atkurtosios nepriklausomos Lietuvos savaitraščio „Atgimimas“ istorija, pirmeivių prisiminimai sugulė į knygą „Atgimimas. Pirmasis atkurtosios nepriklausomos Lietuvos savaitraštis. Istorijos eskizai“. Leidinys pasirodė birželio 3 d. minint 21-ąsias Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio metines. Pasak Nepriklausomybės Akto signataro Romualdo Ozolo, „Atgimimas“, perėmęs Sąjūdžio politinės ir idėjinės minties vėliavą iš „Sąjūdžio žinių“, prieš Steigiamąjį suvažiavimą 1988 m. spalį buvo tapęs svarbiausia Sąjūdžio informacine baze. Savaitraštis skelbė diskusinius straipsnius, skaitytojų laiškus, Sąjūdžio dokumentus. **ELTOS** nuotr.

„The Financial Times“: Europa neturi leisti Baltijos šalims žlugti

Londonas, birželio 5 d. (ELTA) – Latvija bei jos kaimynės Lietuva ir Estija išgyvena sunkiausią ekonominę krizę nuo Sovietų Sąjungos žlugimo. Šių šalių problemos gali sukelti naują finansinių sunkumų bangą visoje Europoje, todėl kitos Europos Sąjungos (ES) valstybės narės turėtų padėti Baltijos šalims išvengti žlugimo, rašo įtakingas Didžiosios Britanijos finansų dienraštis „The Financial Times“.

Nors Baltijos šalių nacionalinių valiutų devalvacija, anot „The Financial Times“, padėtų sušvelninti šių šalių ekonomikų smukimą ir ska-

rintų eksportą, devalvacijos trūkumai nusvertų privalumus, nes devalvacija suduotų skaudų smūgį privačiam sektoriui.

„The Financial Times“ redakcijos nuomone, lato devalvacija galėtų sukelti grandininę devalvaciją Lietuvoje ir Estijoje, taip pat turėtų neigiamos įtakos kitų šalių kreditoriams, pavyzdžiui, Švedijos bankams.

Europa yra gyvybiškai suinteresuota, kad Latvija ir kitos Baltijos šalys išvengtų devalvacijos, todėl vienintelis būdas tai pasiekti – paspartinti Baltijos šalių prisijungimą prie euro zonos, rašo „The Financial Times“.

Vaikus vis dažniau augina tėčiai

Vilnius, birželio 5 d. (BNS) – Motinystės (tėvystės) pašalpa vis dažniau Lietuvoje skiriama tėčiams – ją 2009 m. pirmą ketvirtį gavo 2,660 vyrų, tuo pat metu pernai – 990.

Kaip praneša „Sodra“, šių metų pirmąjį ketvirtį motinystės (tėvystės) pašalpa, kol vaikui sukaks dveji metai, vidutiniškai per mėnesį buvo mokama 43,740 asmenų, iš jų 2,660 sudarė vyrai. Palyginus su praėjusių metų tuo pačiu laiku iš 29,850 motinystės (tėvystės) pašalpų gavėjų vyrų buvo 990.

2008 m. pirmąjį ketvirtį vyrai sudarė 3,32 proc., o 2009 m. tuo pačiu laikotarpiu – 6,08 proc. visų motinystės (tėvystės) pašalpų gavėjų.

2007 m., kai motinystės (tėvystės) pašalpa buvo mokama iki vaikui sukaks 1 metai, ši pašalpa vidutiniškai per mėnesį buvo skiriama 16,900 gavėjų, iš jų 480 arba 2,84 proc. sudarė vyrai. 2008 m., motinystės (tėvystės) atostogas prailginus iki 2 m., vyrų padaugėjo 4,35 proc. – iš 37,500 motinystės (tėvystės) pašalpų gavėjų vyrų buvo 1,630.

Pasak „Sodros“, vis daugiau vyrų yra linkę pasinaudoti ir jiems priklausiančia teise į tėvystės pašalpą, kuri mokama iki vaikui sukaks mėnuo. 2006 m. tėvystės pašalpa buvo skirta 3,085, 2007 m. – 9,185, 2008 m. – 12,304, o šiemet per pirmąjį ketvirtį – 3,151 vyrui.

Danijoje pristatyti Lietuvos pirmininkavimo BJVT tikslai

Atkelta iš 1 psl. liberalizavimas visoms regiono valstybėms – tai tik keletas konkrečių darbų, kuriuos atlikus Baltijos jūros regionas taptų ir konkurencingesnis, ir vieningas, – sakė Ušackas.

Lietuvos diplomatinės vadovas pažymėjo, kad pirmininkavimo metu Lietuva didelį dėmesį skirs inovacijų plėtrai. Tai ypač svarbu šiandieninėmis ekonominėmis sąlygomis, nes inovacijų diegimas ekonomikoje prisidėtų prie darnios regiono plėtros ir didintų regiono konkurencingumą.

Kitas svarbus uždavinys – ekologija. Ušackas pabrėžė, kad šviri ap-

linka ir saugios gyvenimo sąlygos yra gyvybiškai būtini veiksniai Baltijos jūros ekosistemos apsaugai ir kokybiškam regiono žmonių gyvenimui užtikrinti.

BJVT ministrų susitikime patvirtinta bendras pareiškimas ir trijų naujų valstybių stebėtojų – Baltarusijos, Rumunijos ir Ispanijos – priėmimas į organizaciją.

Lietuva BJVT pirmininkaus nuo šių metų liepos 1 iki 2010 m. birželio 30 d.

2010 m. birželio 1–2 d. Vilniuje vyks BJVT viršūnių ir Baltijos plėtrų forumo susitikimai.

Lietuvoje – per daug ligoninių ir gydytojų

Vilnius, birželio 5 d. (BNS) – Lietuvoje ligoninių ir gyventojų skaičiaus santykis, kai 100 tūkst. gyventojų tenka 5 ligoninės, yra dvigubai didesnis nei vidutiniškai Europos Sąjungoje (ES).

Tokius duomenis Pasaulio bankas (PB) skelbia nagrinėdamas Lietuvos išlaidas socialiniams reikalams. Apžvalgoje Lietuvos sveikatos sistema kritikuojama už tai, kad pinigai joje naudojami netinkamai.

Apžvalgoje pabrėžiama, kad šio sektoriaus finansavimo didėjimas daugiausia juntamas keliant medikų atlyginimus, bet ne gerinant paslaugų kokybę.

Pasak PB, ligoninių šalyje – per daug. Be to, dalis jų yra per mažos, kad teiktų visas ligoninei įprastas sveikatos priežiūros paslaugas. Teigiama, kad Lietuvoje daugiau ligoninių turėtų būti gydoma ambulatoriškai.

Anot apžvalgos, Lietuvoje medikų darbo kokybė neatsispindi finansavimo sistemoje – mokama už ligonį ir konkrečiai suteikiamas paslaugas. Be to, Lietuvoje nėra ir vientisos bei veiksmingos kokybės užtikrinimo ir kokybės kontrolės sistemos: ligoninės ir visos kitos sveikatos priežiūros įstaigos neatsiskaito už teikiamą pa-

slaugų kokybę.

Pasak PB, gydytojų Lietuvos gyventojams santykinai tenka 60 proc. daugiau nei vidutiniškai ES. Toks rezultatas gali būti dėl to, kad nemaža dalis medikų Lietuvoje dirba keletu etatų.

Gydytojų atlyginimai nuo 2004 iki 2008 m. augo 120 proc. Bendras sistemos finansavimas 2004–2007 m. didėjo daugiau kaip 70 proc. 2004 m. valstybė sveikatos sistemai skyrė 3,5 mlrd. litų, šiemet numatyta 5,7 mlrd.

Kaip rodo Valstybinės ligonių kassos duomenys, pastaraisiais metais vidutinis šalies gydytojo darbo užmokestis taip pat augo. 2008 m. vienas gydytojas per mėnesį vidutiniškai uždirbdavo apie 3,398 litus, šių metų balandį – apie 3,429 litus.

Pastaruoju metu, kaip pastebi PB, Lietuvoje gyvenimo trukmė neilgėja. Mūsų šalis, 1999 m. pagal šį rodiklį buvusi pirmaujančia nors tarp Baltijos šalių, nuo 2005 m. nusileidžia ir Latvijai, ir Estijai.

Sveikatos apsaugos ministro Algio Čapluko teigimu, ministerija yra parengusi planą, kaip pertvarkyti sveikatos sistemą. Jame, be kita ko, kalbama apie ligoninių skaičiaus mažinimą, gydytojų etatų peržiūrą.

Iš užsienio – mažiau lėšų

Vilnius, birželio 5 d. (ELTA) – Užsienyje dirbančių lietuvių gyvenimas šiemet jau ne toks saldus kaip prieš metus. Į Lietuvą siunčiamų pinigų suma, palyginti su praėjusiais metais, sumenko beveik dešimtadaliu. Lietuvos banko duomenimis, per pirmąjį šių metų ketvirtį gyventojai į mūsų šalį iš užsienio pervedė 543,7 mln. litų. Pernai per tą patį laikotarpį – 600,2 mln. litų. Skirtumas – daugiau nei 9 procentai.

„Lietuvos banko duomenimis, emigrantų perlaidos jau praėjusiais metais beveik nedidėjo. Palyginti su 2007 metais, pernai pervesta tikrai 2,3 procento daugiau pinigų. Tuo tarpu 2004–2007 m. kasmet siunčiamų pinigų suma augdavo nuo 32 iki 157 procentų“, – teigė SEB banko vyriausioji specialistė Vilija Tauraitė.

Daugiausia pinigų į Lietuvą siunčiama iš Airijos, Jungtinės Karalystės, Vokietijos, Ispanijos, Norvegijos.

Valdovų rūmai laikinai atvers savo vartus

Vilnius, birželio 5 d. (ELTA) – Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmai trims savaitėms atvers savo vartus lankytojams. Atkurtų, bet iki galo neįrengtų Valdovų rūmų iškilmėse liepos 6 d. dalyvaus aukščiausi Lietuvos politikai, užsienio valstybių karaliai ir prezidentai, kiti oficialūs iškilmių svečiai, atvykę į Lietuvos vardo tūkstantmečio jubiliejaus šventę.

Nors dėl finansinių ir organizacinių problemų rūmų atidarymas nuolatinei veiklai yra atidedamas, tačiau liepos 6 d. – pagrindinę Lietuvos tūkstantmečio jubiliejaus iškilmių, Valstybės (Lietuvos karaliaus Mindaugo karūnavimo) dieną – numatomas simbolinis iš esmės atkurtų, tačiau iki galo neįrengtų Valdovų rūmų atidarymas.

Jame numato dalyvauti Lietuvos tūkstantmečio programos vadovas prezidentas Valdas Adamkus, Valdovų rūmų atkūrimo ir paskirties komisijos pirmininkas prezidentas Algirdas Brazauskas, kiti aukšti Lietuvos valstybės pareigūnai, garbingi užsienio šalių svečiai.

Valdovų rūmų atkūrimas yra vienas svarbiausių Lietuvos tūkstantmečio programos projektų, kainavęs apie 200 mln. litų. Rūmų liekanų tyrimo darbai vykdomi nuo 1987 m., o atkūrimo darbai pradėti 2002 m.

Laikino rūmų vartų atvėrimo iškilmių metu virš rūmų bus pakelta istorinė Lietuvos vėliava (Vytiis raudoname lauke), atidengtas pagrindinis barokinis portalas su lotynišku užrašu „Millennio Lithuaniae MIX-MMIX“ („Lietuvos tūkstantmečiui 1009–2009“), liudijančiu, jog atkurti rūmai yra paminklas Lietuvos tūkstantmečiui.

Rūmų atkūrimo statybos darbų užbaigimo ir simbolinio atidarymo iškilmių dalyviai – Lietuvos ir užsienio valstybių vadovai – taip pat pasveikins ir palydės iš Katedros aikštės į Vingio parką išžygiuojančius Lietuvos tūkstantmečio dainų šventės „Tūkstantmečio sutartinė“ dalyvius.

Valdovų rūmai bus atviri lankytojams tris liepos savaites. Liepos 7–26 d. kasdien, nuo 11 val. r. iki 6 val. v., Valdovų rūmuose bus rengiamos nemokamos organizuotų grupių ekskursijos lietuvių, anglų, vokiečių, lenkų, rusų, kitomis kalbomis. Pavieniams lankytojams nemokamos ekskursijos lietuvių kalba vyks kasdien. Būtina iš anksto užsisakyti datą ir laiką. Ekskursijos užsakomos ir kita informacija teikiama telefonu (8–5) 262 0007 arba elektroniniu paštu: ekskursijos@valdovu.rumai.lt.

Po liepos 26 d. bus tęsiami Valdovų rūmų įrengimo darbai, ekskursijos nebus organizuojamos.

20 metų po Tiananmen: ar Kinijos režimas išgyvens krizę?

Vida Mačikėnaitė
Delfi.lt

Birželio 4 d. Kinija pasitiko 20-ąsias Tiananmen įvykių metines. Prisiminimai apie 1989 m. armijos nugalintą taikią demonstraciją Tiananmen aikštėje Bejing vėl atnaujino jau ne vieną dešimtmetį besitęsiančias diskusijas apie galimą Kinijos demokratizaciją.

Po kruvinių to meto įvykių, braškant Sovietų Sąjungai, daugelis tikėjosi netrukus sulaukti itin ryškių pokyčių. Žvelgiant atgal iš tiesų galima tvirtinti, kad Kinija šiandien ir tada – dvi skirtingos tikrovės. Vis dėlto taip lauktos demokratijos, bent jau kaip ji suprantama Vakaruose, nematyti. Kita vertus, mažai kas galėjo numatyti tokią sparčią Kinijos ekonominę pažangą – nors ir nedemokratiška, dabar Kinija – pirmaujančių gretose.

Ko galima tikėtis artimiausiais dešimtmečiais šiandien stebint rinkos ekonomiką demokratinio centralizmo, kaip tai apibūdina Kinijos komunistų partija, sąlygomis? Nepakartojama Kinijos patirtis patvirtina, kad nuspėti jos ateitį rizikinga. Ar bent jau ne itin prasminga – socialiniai ir politiniai procesai čia seka kitokia logika.

Informacijos kontrolė bei itin glaudūs armijos ir politinio elito ryšiai padėjo išlaikyti viešąją tvarką pastaruosius du dešimtmečius. Kaip tik todėl mažai tikėtina, kad Kinijos komunistų režimas bus išjudintas „iš apačios“, tai yra, ekonominės gerovės reikalaujančių masių.

Mao Zedong pakeitusiam Deng Xiaoping apie 1979 m. pradėjus ekonomikos liberalizavimo pertvarkas, buvo tikimasi, kad jos paskatins ir politinio gyvenimo demokratizaciją. Tačiau Kinijos komunistų partija parodė puikų gebėjimą suderinti ekonomikos laisvę su griežta politine partijos kontrole. Dar daugiau – ekonomikos pertvarkos padarė visiškai priešingą poveikį – jų sėkmė tik sustiprino režimo teisėtumą. „Asia Barometer“ apklausų duomenys rodo

itin didelę Kinijos visuomenės paramą režimui. Tad atrodytų, kad šalies viduje tikrai nėra grėsmės jo stabilumui. Bent jau tol, kol komunistų partija gali užtikrinti ekonomikos augimą.

Pastaraisiais dešimtmečiais tai pavyko padaryti daugiausiai palaikant spartų ekonomikos augimą, ku-

vis dėlto pasaulinės ekonomikos sąlygomis tuo pasikliauti pavojinga. Kinijos ekonomikos pagrindas – eksportas. Krizės metu susvyravus pasaulio šalių ekonomikoms, Kinija netruko tai pajusti. Nors jau atrodė, kad pamažu padėtis susitvarkė, balandį Kinijos eksportas buvo 22,6 proc. mažesnis nei praėjusiais metais.

suomenė prabus sukręsta finansinės krizės. Tačiau yra ir kita medalio pusė. Teigiama, jog komunistų partija itin gerai išmoko Tiananmen pamoką ir dabar socialiniai neramumai bet kurioje šalies vietoje gali būti numalšinti ne vėliau kaip per porą valandų. Informacijos kontrolė bei itin glaudūs armijos ir politinio elito ryšiai padėjo išlaikyti viešąją tvarką pastaruosius dvejus dešimtmečius. Kaip žurnalui „Foreign Affairs“ teigia Minxin Pei, kaip tik todėl mažai tikėtina, kad Kinijos komunistų režimas bus išjudintas „iš apačios“, tai yra, ekonominės gerovės reikalaujančių masių.

Ekonominės krizės sąlygomis tiksinčios bombos reikia ieškoti režimo viduje. Ne vienerius metus Kinijos vystymąsi stebintis M. Pei tvirtina, kad jei komunistų režimas ir susvyruos, tai tik todėl, kad partija praras politinio ir ekonominio elito paramą. Nors ekonominis augimas ir pagerino šalies gyventojų padėtį, labiausiai iš to pasipelnė esantys arčiausiai „centro“.

Elito palankumą komunistų partija laimėjo užtikrindama jam vienokį ar kitokį atlygį – profesinę karjerą, „šiltnamio sąlygas“ verslui ar tiesioginį materialinį paskatinimą. Maža to, visuomenė taip pat pripažįsta, kad labiausiai iš ekonomikos pertvarkų pasipelnė partijos ir valdžios pareigūnai bei verslo elitas. Krizės sąlygomis sumažėjus „atpildui už palankumą“, partija vargu ar gali ir toliau pasikliauti jų parama taip, kaip iki šiol. Be to, pakrikus vidinei partijos tvarkai, ne mažiau svarbu ir tai, kaip elgis karinės struktūros, kurių dėka iki šiol pavyko daugiau ar mažiau išlaikyti viešojo gyvenimo stabilumą.

Neabejotinai ekonominė krizė perrikiuos pasaulio pirmaujančius – tai paveiks ir Kinijos padėtį tarptautinėje ekonomikoje. Tačiau ne mažiau įdomu ir tai, kokius pokyčius ji atneš Kinijos viduje. Mažai tikėtina, jog pasikartos Tiananmen įvykiai, tačiau akivaizdu, jog tolesnis komunistų partijos režimo tvirtumas priklausys nuo to, kaip partija sugebės suvaldyti ekonomikos krizės padarinius.

Mažai tikėtina, jog pasikartos Tiananmen įvykiai, tačiau akivaizdu, jog tolesnis komunistų partijos režimo tvirtumas priklausys nuo to, kaip partija sugebės suvaldyti ekonomikos krizės padarinius.

ris leido sumažinti bent jau vidutinį skurdo lygį šalyje. Kinijos visuomenė, tarsi užmigdyta ekonomikos augimo, išgyvena vertybinę krizę. Sociologai trimituoja apie vis stiprėjantį materializmą, ypač jaunimo tarpe.

James C. F. Wang, University of Hawaii at Hilo profesorius emeritas, vienoje savo knygų apie Kiniją atkreipia dėmesį, kad įgyvendinant ekonomikos pertvarkas susikūrė nauja, vadinamoji „naujųjų turtuolių“ klasė. Šis visuomenės sluoksnis savo vertybine sistema itin skiriasi nuo Vakaruose vyraujančios vidutinės klasės – „naujieji turtuliai“ siekia sau materialinės gerovės bet kokia kaina. J. C. F. Wang teigimu, siekis uždirbti kuo daugiau šiam socialiniam sluoksniui tampa vieninteliu gyvenimo tikslu. Tokiomis aplinkybėmis gana natūralu, jog ekonomika tapo režimo teisėtumo pagrindu.

Komunistų partijos pabrėžiamas poreikis stiprinti demokratiją partijos viduje, taip pat teisinės valstybės pagrindus bei vietinių rinkimų sistemos įsteigimas ir plėtra rodo, kad vadovai seniai suprato negalintys akiai pasikliauti vien tik ekonomika visuomenės paramai išlaikyti. Tačiau kol korupcijos lygis šalyje nemažėja, o vietiniai rinkimai – tiesiog formalumas, ekonomika išlieka režimo ramsčiu.

Susvyravus pasaulio ekonomikoms pasigirdo nuomonių, jog tai gali sužlugdyti komunistų partijos vyrvimą Kinijoje. Nemaža dalis specialistų tvirtina, kad ekonomika, iki šiol palaikiusi režimą, gali tapti jo silpnąja puse, o gal net ir sugriauti 60 metų vyravusią tvarką.

Tai atrodytų gana įtikinamas scenarijus – po Tiananmen įvykių ekonomikos augimo „užliūliuota“ vi-

Iškeltos nuolaužos – ne „Air France“ lėktuvo

Vilnius, birželio 5 d. (Balsas.lt) – Ketvirtadienį iš vandenyno ištrauktos nuolaužos, rastos netoli tos vietos, kur, kaip manoma, sudužo „Air France“ lėktuvas, yra ne šio orlaivio.

„Patvirtinta, jog šios medžiagos nėra nuo lėktuvo. Tai medinė paletė, naudojama krovinių pervežimui. Jos naudojamos ir lėktuvuose, tačiau šiame lėktuve jų nebuvo“, – teigė Brazilijos karinių oro pajėgų atstovas Ramon Borges Cardoso.

Jis pridūrė, jog vandenyne pastebėtos degalų dėmės taip pat nėra lėktuvo, be to, jų kiekis viršija tą, kuris galėjo būti orlaivyje.

„Kol kas neiškelta jokių lėktuvo nuolaužų“, – sakė jis.

Ketvirtadienį nuolaužos sraigtasparniais buvo traukiamos iš vandens ir kraunamos į karinius laivus. Brazilijos karinės oro pajėgos degalų dėmę ir keturias nuolaužų grupes pastebėjo trečiadienį, tačiau lietingas oras ir audringa jūra trukdė nuolaužų iškėlimo darbus.

Nesutariama dėl nelaimės priežasčių. Tyrėjai skelbia, kad „Air France“ lėktuvo nelaimę galėjo lemti sprogimas ar gaisras, dėl kurio lėktuvas sudužo nukritęs į vandenyną. Tokią versiją iškėlė Brazilijos gynybos ministras.

Pasak specialistų, kol kas sunku pasakyti, ar lėktuvas sudužo tik pasiekęs vandenį. Kol kas nesutariama, ar tokia versija gali būti teisinga ir kaip ją pagrįsti.

Prancūzijos specialistai teigia, kad dingusio „Air France“ lėktuvo skrydžio duomenys gali būti niekada neaptikti. Nors aviacijos pareigūnai pažadėjo, kad nelaimės tyrimas bus tęsiamas, tačiau pabrėžė, kad aplinkybės yra labai neparankios.

Įrašai gali gulėti dviejų ar trijų kilometrų gylyje. Tiesa, prieš porą dešimtmečių po trijų mėnesių paieškų pavyko juodąsias dėzes iškelti iš daugiau nei keturių kilometrų gelmės.

Anot Brazilijos gynybos ministro, išgyvenusių nelaimę nėra.

ATLANTIC Express Corp. **1-800-775-SEND**
www.atlanticexpresscorp.com

<p>Ocean Freight</p> <p>Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.</p> <p>Auto Export</p> <p>Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.</p> <p>Small Packages</p> <p>Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.</p>	<p>Air Freight</p> <p>Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.</p> <p>Trucking</p> <p>Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.</p>
--	---

**8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363**

Chirurgai**MARIUS KATILIUS, M.D.
CHIRURGAS**

Trūkio, tulžies pūslės, krūties, žarnyno, endokrinologinė ir laparoskopinė chirurgija.
300 Barney Dr., Suite A
Joliet, IL 60435
Tel. 815-744-0330;
lietuviškai 815-744-8230
www.centerforsurgeryandbreasthealth.com

Dr. PETRAS V. KISIELIUS
Inkstų, pūslės, prostatos
gydymas bei chirurgija
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

Stuburo ir skausmo ligos

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS-PRUNSKIS, MD
ANDREW J. YU, MD
ir partneriai

Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų
skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
Barrington: 847-852-2000
www.illinoispain.com

Akių ligos

LINAS SIDRYS, M.D.
Akių ligos / Chirurgija/Akiniai
5850 W 111th Street
Chicago Ridge, IL 60415
Tel. (708) 636-6622
Holy Cross Hospital, #4105
Tel. (773) 884-7960

Dr. ELIGIJUS LELIS
Akių ligos ir chirurgija
1192 Walter St, Lemont, IL 60439
1051 Essington Rd. #200
Joliet, IL 60435
Tel. 815-723-1854

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

SURENDER LAL, M.D.
Specialybė - vidaus ligos
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Tel. 773-434-2123
Valandos pagal susitarimą

Dr. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
VIDAUS LIGOS
Priimami MEDICARE pacientai
5540 S. Pulaski Road,
Tel. 773-585-2802
Valandos pagal susitarimą kasdien,
išskyrus sekmadienį

Odos ligų specialistai

Dermatologijos ligų ir odos vėžio
specialybė, kosmetinė chirurgija,
viso veido atjauninimas
RUTH JÜRATĖ BARSKY, MD
120 Center Mall # 318 Oak Brook, IL 60523
Tel. 630-571-2630

Dr. K. JUCAS
Odos ligų specialistas gydo odos
teigiamus ir neigiamus auglius ir žaizdas.
Kosmetinė chirurgija.
3235 W. 111 St, Chicago, IL 60655
773-233-0744 arba 773-489-4441

JAV LB KV Socialinių reikalų taryba

2711 West 71 Street,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-476-2655; fax. 773-436-6906

**SKAITMENINĖS TELEVIZIJOS
TRANSLIACIJOS PRADŽIA –
KITĄ SAVAITĘ**

Primename jog, nepaisant ankstesnių planų įvesti visuotinai privalomą reikalavimą transliuoti televizijos signalus skaitmeniniu būdu dar šių metų vasarį, galutinė skaitmeninių transliacijų data buvo numatyta 2009-tųjų birželio 12-toji. Kaip jau buvo rašyta anksčiau, labiausiai transliacijos pokyčiai palies vartotojus, neturinčius namuose kabelinės ar palydovinės televizijos bei naudojančius senesnės rūšies televizorius, pritaikytus tokiam pačiam signalui. Tokiu atveju, vartotojams reikėtų įsigyti signalą perkeičiančią įrangą („digital converter box“) bei atnaujinti TV antenas.

Pravartu žinoti, jog TV signalų perdirbtuvai yra parduodami daugumoje namų apyvokos reikmenų parduotuvių ir turėtų kainuoti nuo 40 iki 70 dolerių. Pagal vyriausybės anksčiau nustatytą tvarką, visiems vartotojams, norintiems įsigyti šią įrangą, buvo sudarytos sąlygos nemokamai užsisakyti po du 40 dolerių vertės kuponus, dalijamus specialios nacionalinės programos (TV Converter Box Coupon Program) ribose. Kuponai bus dalijami iki šių metų liepos mėnesio 31 dienos. Norint užsisakyti kuponus, reikėtų paskambinti nemokamu telefonu 1-888-388-2009 arba nueiti į interneto svetainę adresu: www.DTV2009.gov. Norintys siųsti prašymą faksu, gali tai padaryti numeriu 1-877-DTV-4ME2 (1-877-388-4632).

Pagrindiniai skaitmeninės TV privalumai – pagerėjusi vaizdo bei garso kokybė, daugiau TV kanalų bei veiksmingiau panaudojamos transliavimo bangos, – kaip tikimasi, turėtų atlyginti galimus nepatogumus vartotojams. FCC duomenimis, dauguma vartotojų šiuo metu jau yra pasirošę pereiti prie skaitmeninės transliacijos („nepasiruošusiųjų“ skaičius, šios tarnybos duomenimis, nuo vasario mėnesio sumažėjo maždaug per pusę). Kita vertus, manoma, jog apie 3 milijonai JAV šeimų tebe lieka „rizikos zonoje“ netgi likus vos savaitei iki galutinės transliacijų sig-

nalų pakeitimo datos.

Perėjimo į skaitmeninę transliaciją metu buvo ir tebėra organizuojama daugybė reklaminių-informacinių akcijų žiniasklaidoje, atkreipiant ypatingą dėmesį į pažeidžiamiausias vartotojų grupes – pagyvenusius žmones, ypač vienišus bei gyvenančius atokiau vietovėse, taip pat prastai kalbančius angliškai. Pagal JAV vyriausybės programą, administruojamą Federalinės komunikacijų komisijos (Federal Communications Commission arba FCC), gyventojus informuoti bei teikti techninę pagalbą įrengiant skaitmeninės TV įrangą padės vietos ugniagesiai, ne pelno siekiančios organizacijos „Ameri-Corps National Civilian Community Corps“ savanoriai bei kitų specialiai šiam tikslui užverbuotų tarnybų atstovai, savo paslaugas siūlantys visose valstijose.

Jie lankosi gyventojų namuose, padėdami įrengti įrangą bei reguliuoti TV antenas tiems, kam tokia pagalba reikalinga. Pažymėtina, jog visos su skaitmeninės TV įrangos įrengimu bei reguliavimu susijusios paslaugos gyventojams yra nemokamos. Iš dalies tai paaikšintina tuo, jog ši programa yra naudinga ir tiems patiems ugniagesiams bei kitoms ypatingų atvejų valdymo tarnyboms, kadangi, perėjus prie visuotinės skaitmeninės transliacijos, numatoma atlaisvinti daugiau eterio bangų šių tarnybų pranešimams. Todėl visi, susiduriantys su sunkumais pereinamuoju laikotarpiu bei norintys paprašyti savanorių pagalbos, turėtų skambinti nemokamu telefonu 1-888-CALL-FCC.

FCC palaikomoje interneto svetainėje www.dtv.gov galima rasti informacijos tiek apie kuponų programą, tiek apie tai, kur jūsų vietovėje galima įsigyti signalą perdirbančią įrangą, kur rasti įrangos įdiegimo instrukcijas bei jos reguliavimo ypatumų aprašymus.

Pagal žiniasklaidos informaciją parengė **Vaida Maleckaitė**

JAV LB Socialinių reikalų tarybos raštinė Čikagoje yra BIA (Bureau of Immigration Appeals) akredituota įstaiga, kurioje galite gauti jums reikalingas imigracinių prašymų formas. Taip pat atliekame dokumentų vertimus bei tvirtiname notariškai. **Raštinės darbo laikas:** nuo pirmadienio iki ketvirtadienio, nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų. **Tel.: (773)-476-2655.**

Didysis bandymas

Atkelta iš 3 psl. bus dar stipresni. Šiuo metu Čikagoje leidžiami keletas lietuviškų laikraščių. Tarp jų – „Draugas“ – vienintelis dienraštis ir seniausias laikraštis JAV. Kalbama, jog netrukus iš lietuviškos spaudos padangės išnyks, bent kažkuriam laikui, jauniausias lietuviškas leidinys, savaitraštis „Vakarai“ (greičiausiai liks internetinis jo variantas). Tad žaidėjų liks mažiau. Kaip

rodo aukščiau išvardyti amerikiečių spaudos pavyzdžiai, garbinga laikraščio praeitis ir sukaupta vertinga patirtis ne visada lemia sėkmę ir išlikimą ateityje. Šiais nelengvais laikais nė vienas neturi stiprios imunitinės sistemos. Tad kokią išlikimo formulę pasirinks „Draugo“ leidėjai? Kuo baigsis didysis bandymas lietuviškai išsivijios spaudai JAV?

**MARGUTIS II
LIETUVIŲ RADIJO LAIDOS**

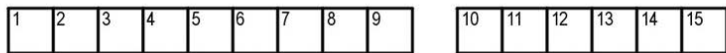
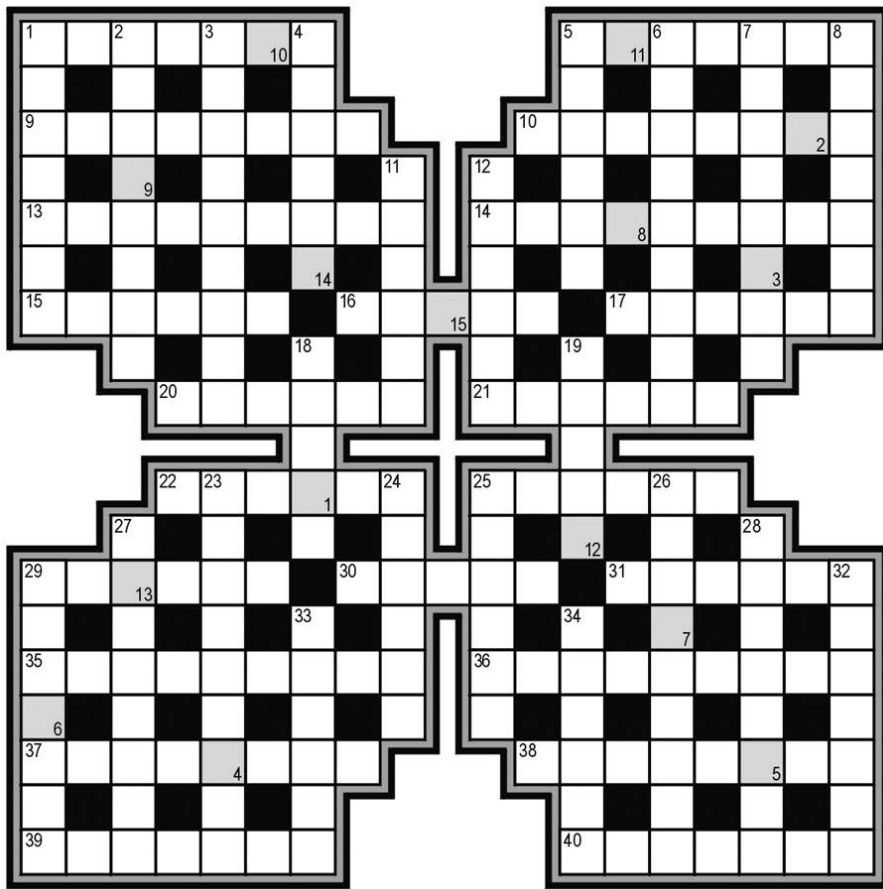
1450 AM banga iš WCEV stoties
KLAUSYKITE KIEKVIENĄ VAKARĄ

Tel. 773-476-2242 **nuo 8 val. v. iki 8:45 val. v.**

AMERIKOS LIETUVIŲ RADIJO LAIDAS GALITE GIRDĖTI
INTERNETU www.wcev1450.com

Kryžiažodis Draugas Nr. 052

Vertikaliai:

1. Etiopijos vietinių tautų žmogus. 2. Homero epinės poemos „Odiseja“ herojus, daug nuotykių patyręs keliautojas. 3. Kas išbarstyta, išbarstyti grūdai. 4. Tam tikro naminio gyvulio mėsa. 5. Darbo, mokslo, profesijos draugas. 6. Raštu išdėstytas arba viešai perskaitytas pranešimas. 7. Penkios linijos natoms rašyti. 8. Pateks į kalėjimą. 11. Prieškario poetas Kazys ... 12. Tiršta uogienė – vaisiai ir uogos, išvirti cukraus sirupe. 18. Sostinė Šiaurės Amerikoje. 19. Argentiniečių kilmės pramoginis šokis. 23. Snukio užmovas šuniui, kad neįkastų. 24. Parazitinis grybelis rugių varpose. 25. Duriamasis fechtavimo ginklas. 26. Vaisiaus bambos žarnelė. 27. Virti tešlos paplotėliai. 28. Liga, kuria sergant pagelsta oda (kitai gelta). 29. Žirnių „namukas“. 32. Viena iš dviejų koordinacijų. 33. Medžių, jūros šniokštimas. 34. Lietuvos legendinis estradinis ansamblis, kuriame dainavo Janina Miščiukaičė.

Horizontaliai:

1. Žemės paviršiaus irimas nuo vandens, vėjo, ledo. 5. Pilkšvai rusva laukinė vištelė. 9. Vienas tauriojo elnio porūšių. 10. Prie lubų ar sienos priglaustas šviestuvus. 13. Plėšrūs žvėrys ar paukščiai, grobuonys. 14. Sausas, plonas riebaluose virtas tešlainis. 15. Nedidelė antikinė valstybė Peloponeso pusiasalio dalyje. 16. Paunksnė, pavėsis. 17. Bepalvės degios dujos. 20. Indas su ąsa. 21. Domėjimasis viskuo, smalsumas. 22. Kiekvienas žmogus yra savo laimės ... 25. Pailgas klonis lėkštiais šlaitais, lygiu dugnu, griova. 29. Klausimų lapas žinioms rinkti. 30. Nedidelė odos atauga, pakilęs odos sukietėjimas. 31. Avies jauniklio mėsa. 35. Lietuviškų knygų platintojas spaudos draudimo metu. 36. Lekiančios kulkos atšokimas nuo kliūties paviršiaus. 37. W. Shakespeare komedija „Daug ... dėl nieko“. 38. Nedidelis, bet gražus vežimas. 39. Požeminio pasaulio upė graikų mituose (neapykantos upė). 40. Rindynas, alfabetas.

University of Cambridge internete publikuos rečiausias knygas

University of Cambridge internete paskelbs unikalių knygų kopijas, rašo „The Daily Telegraph“.

Tinkle bus galima perversti J. Gutenberg Bibliją, išspausdintą 1445 metais, ir pirmąjį Homero poemų leidimą (1488 metais).

Kaip pažymi britų dienraštis, šiandien internetiniame universiteto bibliotekos kataloge yra labai nedaug elektroninių knygų, išleistų iki 1501

metų, kopijų. Iš viso universiteto bibliotekos saugykloje yra 4,650 knygų, išleistų seniau nei prieš 500 metų.

Dienraštis rašo, kad universitete senosios knygos bus skenuojamos ir skaitmeninamos panaudojant 300,000 svarų grantą, gautą iš Andrew W. Mellon (žinomas JAV politikas ir diplomatas, dirbęs D. Britanijoje iki 1932 metų) labdaros fondo.

Anne Jarvis, University of Cambridge bibliotekos bibliotekininkė, dienraščiui pareiškė, „džiugu, kad atsirastų galimybė sukurti rečiausių knygų elektroninį archyvą ir viso pasaulio vartotojai galės jas skaityti“.

Manoma, kad projektas bus užbaigtas per penkerius metus.

PARDUODA

Parduodami 36 tomiai „Lietuvių Enciklopedijos“, išleistos 1959 m. Bostone. Kaina 250 dol. Tel. 773-585-9500

Balsas.lt

Dantų gydytojai

Dr. JOVITA KERELIS

DANTŲ GYDYTOJA

9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL

Tel. 708-598-8101

Valandos pagal susitarimą

Dr. AUŠRINĖ SCHNEIDER

DANTŲ GYDYTOJA

Kalbame lietuviškai

10 S. 640 Kingery Highway

Willowbrook, IL 60527

Tel. 630-323-2245

Valandos pagal susitarimą

Dr. L. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA

9055 S. Roberts Road

Hickory Hills, IL

1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.

Tel. 708-598-4055

Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutvarkys dantis už priėtinamą kainą

Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai

4647 W 103 St, Oak Lawn, IL

55 E Washington, Ste 2401,

Chicago, IL

Tel. 708-422-8260

Dr. DALIA JODWALIS

Dantų gydytoja

15543 W. 127th St.

Suite 101, Lemont, IL

Tel. 630-243-1010

Valandos susitarus

Dr. Raimundas Jeleniauskas

DANTŲ GYDYTOJAS

Kalbame lietuviškai ir angliškai. Priimamos

įvairios apdraudos. Valandos pagal susitarimą.

Imhof & Jeleniauskas, DDS, PC

1645 S. River Rd., Ste. 21

Des Plaines, IL 60018

tel. 847-299-4811

Dr. LINA POŠKUS

Dantų gydytoja

4635 W. 63 St.; Chicago

Tel. 773-735-7730

10 S. 640 S. Kingery Hwy, Willowbrook

Tel. 630-323-5050

Dr. DALIA E. CEPELĖ, D.D.S.

Dantų gydytoja

10745 Winterset Dr.

Orland Park, IL 60467

708-873-9074

Valandos pagal susitarimą

Dr. GAILĖ V. ČERNIAUSKAS

DANTŲ GYDYTOJA

TRYLIKOS METŲ PATIRTIS

persikėlė į naują kabinetą

318 W. Touhy Avenue

Park Ridge, IL 60068

Tel. 847-692-2303

www.parkridgesmiles.com

Pilna dantų priežiūra:

- implantai
- tiltai, karūnos, protezai
- vaikų dantų gydymas
- šaknies kanalų valymas
- chirurgija
- parodontozės specialistas kabinete
- kosmetinės procedūros — „veneers“, balinimas

Dr. RAMUNĖ MACIJAUSKAS

Dantų gydytoja

9356 S. Roberts Road

Hickory Hills

Tel. 708-598-2131

Valandos pagal susitarimą

Ginekologija

RAMONA C. MARSH, MD SC

Obstetrics & Gynecology

3825 Highland Avenue Suite 4A

Downers Grove, IL 60515

630-852-9400

Valandos pagal susitarimą

RINKIMAI Į EUROPARLAMENTĄ
(VIII): LIETUVOS KELIAS IR
VALSTIEČIAI LIAUDININKAI

ANDRIUS NAVICKAS

Rinkimų paribiuose

Nr. 3. Tautinė partija
Lietuvos kelias

Per rinkimų kampaniją Lietuvos kelio (LK) partija pagarsėjo tuo, kad Lietuvos televizijos žurnalistas teko kviešti apsauginius, idant sutramdytų LK kandidatus. Taip pat įsiminė LK vadovės Lilijanos Astros atsakymas į klausimą, kokios kalbos vartojamos Europos parlamente. Politikė išrėžė, jog anglų, prancūzų, vokiečių ir, aišku, rusų. Ką čia dar komentuoti...

Beje, įdomu, kad tikrai ambicinga Astra LK sąrašė tik trečia. Pirmas – verslininkas Jonas Viesulas ir Darbo partijos (taip nurodyta jo anketoje) narys Algimantas Buda. Regis, net Astra supranta, jog rinkimuose LK gali aplenkti, jei pasiseks, nebent Žemaičių partija...

Lietuvos kelio sąrašas: 1. Jonas Viesulas; 2. Algimantas Buda; 3. Lilijana Astra; 4. Gediminas Akelaitis; 5. Stanislovas Guščius; 6. Ramunė Švedaitė; 7. Rimvydas Burokas; 8. Jūratė Tarnauskaitė; 9. Algirdas Talutis.

Kandidatų sąrašas liudija, jog žlugo pastangos sutelkti politinius nykštukus į nacionalistinio pobūdžio politinį frontą. Veikiausiai prie to

prisidėjo ir LK bei partnerių nesėkmė per Seimo rinkimus. Nėra sąrašė ir europarlamentarės Margaritos Starkevičiūtės, nors Astra buvo viešai paskelbusi, jog sutarta dėl šios politikės dalyvavimo LK sąrašė. Vis dėlto Starkevičiūtė galiausiai pasuko Pilietinės demokratijos partijos link.

Asmeniškai mane labiausiai nustebino tai, kad LK sąrašė įrašytas Lietuvos socialdemokratų sąjungos narys Gediminas Akelaitis. Nemanau, jog šiam marijampoliečiui gydytojui buvo išmintinga čia priklysti. Negi nepabodo pralaimėjimai rinkimuose?

Lietuvos kelias savo rinkimų programos branduoliu pasirinko šūkį „STOP energetikos kainų monopoliumi“. Ką siūloma daryti? Demonopolizuoti elektros rinką ir išsklaidyti energijos šaltinius. Originalu? Nėlabai. Susidaro įspūdis, kad LK kandidatai perskaitė vieną EP parengtą dokumentą ir pasijuto energetikos srities gelbėtojai. Tik vargu ar jie realiai sugebėtų rimtai dirbti EP, o tuo labiau kažką išgelbėti.

Astra dejavo, jog LK neturi turtingų rėmėjų, tad rinkimų užstatą teko sumokėti iš partijos narių įnašų. Nesuprantu, kam taip išlaidauti. Juk sunkmetis, galima kartais susivaldyti ir nekandidatuoti. Vienintelis paaiškinimas – hipnotizuojantis noras rinkimų biuletenyje matyti savo pavardę. Nukelta į 15 psl.

Tėvo dienos proga – ačiū mūsų gydytojams

**ALGIRDAS JUOZAS
VITKAUSKAS**

Kiekvienais metais pavasarį atgimstant gamtai, pagerbiame mūsų brangiausias Mamas, joms tikrai niekada nebus per mažai nei gražiausių žodžių, nei gražiausių dainų, nei gražiausių gėlių. Prasidedant vasarai, birželio pirmąjį, o amerikiečių kalendoriuose – trečiąjį sekmadienį, sveikiname savo Tėvelius.

Šį kartą norėčiau su Tėvų diena pasveikinti ir padėkoti mūsų antriešiams tėvams – gydytojams, žmonėms, be kurių, persivertus per pusamžį, beveik neįmanomas mūsų gyvenimas. Tai širdį suskaudo, tai sąnarius pradėjo skaudėti, tai skrandis nevirškina... Vis bėgame, skubame pas juos, ieškome pagalbos, patarimo, o neretai ir išsigelbėjimo.

Na, pasakykite, kai jau ir tėvai nepadedą, pas ką einame, jei ne pas savo gydytoją – antrąjį tėvą ar mamą? Ir ne bet kokį, o tėvą, kuris visuomet, visomis išgalėmis skuba į pagalbą ir visomis savo žiniomis ir praktiniais sugebėjimais gelbsti mus nuo įvairiausių negalių. Štai mano poros metų nelabai linksmų nusiskundimų suvestinė, kurią talentingai išsprendė mūsų gerieji lietuviai gydytojai.

Likimas taip lėmė, kad savo gimtadienio metu apsinuodijau. Bet apsinuodijau taip smarkiai, kad po dvylikos valandų nuvažiauvęs pas gydytoją Vidą Nemicką, kuris nedelsiant pasiuntė į ligoninę skubiausiems tyrimams, šeši gydytojai ir konsultantai po aštuonių valandų tyrimų pasakė: „Matome, kad žarnyne kraujuoja, tačiau negalime nustatyti priežasties, todėl būtina reikia operuoti, tik taip išaiškinsime priežastį ir galėsime pradėti gydymą. Ar sutinkate operuotis?“ „Ar galiu rinktis?“ – paklausiau gydytojų. „Sakyčiau, kad ne“, – atsakė man chirurgas. O gyd. Nemickas patarė: „Reikia daryti, kitaip, gali būti dar blogiau.“ Sutikau.

Po geros valandos gana sunkaus darbo kraujavimas buvo sustabdytas. Visą parą, visas tas sunkiausias pooperacines valandas prie manęs būdavo nuširdusis gyd. Nemickas, jo gerieji kolegos, konsultantai, sesutės. Jų dėka aš likau tarp gyvųjų. Dar po keletų dienų chirurgas išrašė namo.

Nepraėjo nė pusė mėnesio, kai ėmiau skausmingai kosėti. Pasijutau labai negerai. Vėl skubu pas gyd. Nemicką. Ir vėl skubiai esu siunčiamas ligoninės stacionariniams tyrimams.

Nežinodamas, kaip rimtai sergu, po rentgeninio peršvietimo nieko nenujausdamas skubėjau į namus dėl kažkokių svarbių, nesutvarkytų reikalų. Tuo pat metu mane stebino, ko tie gydytojai taip šokinėja apie mane, ko jie klausinėja, ar man nesilpna. Stebėjausi jų susijaudinimu ir net pasimetimu dėl mano perdėto judrumo. Nieko nežinojau apie rimtą padėtį mano plaučiuose. Laimei, pasitaikė valdinga gailėstingoji sesutė, kuri užriko ant manęs: „Ligoni, jūsų plaučiuose pilna kraujo krešulių, jūs galite kiekvieną sekundę, pabrėžiu – kiekvieną sekundę – mirti. Sėskitės.“ Ir liepė sesutėms, sanitarėms skubiai paguldyti mane ant lovos ir pradėti ruošti reanimacijai.

Per kelias minutes buvau perrengtas ligoninės drabužiais, nuvežtas į operacinę, prijungtas prie vamzdelių ir lašelių... Dar prieš pradėdant tirpdyti krešulius ant sienos pama-

čiau nuotrauką, kurioje buvo daugybė juodų – didesnių ir mažesnių – dėmių. Gydytojų paklausiau: „Ar tai mano plaučių nuotrauka?“ „Taip, ligoni, taip atrodo jūsų plaučiai – jie pilni krešulių. Bandysime gelbėti jus iš mirties“, – pasakė indų kilmės gyd. Nerun.

Netrukus nutolau nuo visų naminių ir kitokių rūpesčių, narkozės vaistų veikiamas dar sekundę pamačiau gyd. Nemicko rūpestingas akis, išgirdau palinkėjimą: „Viskas bus gerai, Algirdai!“

Ir iš tiesų, viskas pasibaigė gerai.

Jau treji metai prabėgo nuo to siaubingojo gimtadienio, nuo tos nelaimės, o aš išlikau. Ir išlikau tik vieno nuostabaus lietuvio dėka, kurį visą laiką, visur ir visada prisimenu kaip savo geriausią žmogų, nuoširdųjį Tėvą, visa širdimi ir žiniomis atsidavusį savajai kilniausiai žmogiškajai gydytojo profesijai ir žmonėms – gyd. Nemicką.

Gyd. Nemicko kartotekoje yra tūkstančiai lietuvių – antrosios, pokarinės bangos, trečiabangių ir net dar keliolika išlikusių prieškarinių pacientų – pavargusių daugiamečių. Pas jį, kaip antrąjį tėvą, pasiguosti sveikatos negalavimais ateina visi – ir jauni, ir gerokai pagyvenę senoliai, moterys ir vyrai. Gydytojas atidžiai ir nuoširdžiai jų išklauso, pasikalba, pajuokauja. Ligoniai, gavę geresnį patarimą, įgyja pasitikėjimo savimi, pasisemia sveikatos ir pasijunta tvirtesniais. Nes visi jie žino, kad jei bus kas nors negerai, jei ką nors įtartinio pastebės, gyd. Nemickas niekada neišleis iš kabineto namo, o pasiųs tyrimams, o jei kas rimčiau – į ligoninę paguldys.

Gyd. Nemickas ne tik mūsų, jis – visos Lietuvos gydytojas. Kiek daug Lietuvoje buvo išgelbėta širdininkų po sunkių infarkto priepuolių. Jie nežinojo, kad juos gelbėjo į Lietuvą Nemicko pasiųsti moderniausi medicininiai įrenginiai, sukomplektuoti Amerikoje. Išsivadavusioje Lietuvoje pirmaisiais metais labai trūko vaistų, trūko gerų – pažangiausių medicininų technologijų. Ir kaip tik tuomet Amerikos išeivijos lietuvių gydytojai, medicinos seserys surinko daugybę geriausių įrangos, vaistų ir siuntė visa tai į Tėvynę pagalbos reikalingiems lietuviams – saviesiems. Kardiologinę – širdininkų pažangiausių diagnostinę ir gydymo įrangą komplektavo ir siuntė gyd. Nemickas su savo gyvenimo drauge, medicinos seserimi Maryte.

O kiek kartų jis, pats buvęs karo chirurgu, turintis didžiulę širdies operacijų patirtį, vyko į atgimstančios Lietuvos klinikas Kaune ir Vilniuje skaityti paskaitų, mokyti jaunųjų Lietuvos širdies chirurgų, gydytojų, kiek kartų praktiškai padėjo ne vienos operacijos metu – sunku suskaičiuoti, o nesavanaudišką pagalbą – sunku įvertinti. Už gyd. Nemicko suteiktą pagalbą pirmaisiais Nepriklausomybės atkūrimo metais nuoširdžiai dėkingi Kauno ir Vilniaus klinikų širdies gydytojai, profesoriai, klinikų vadovai. Apie tai byloja jų atsiųstos padėkos, laiškai.

• • •

Lietuviai sakydavo: viena bėda – ne bėda, o viena liga – ne liga. Taip ir su manimi. Nepraėjo nė metai, kai vėl netikėtai per šventas Velykas teko skubiai išoperuoti tulžies pūslę. Ir

vėl, jei ne gyd. Nemicko nuoširdūs patarimai, tyrimai ir geri Šv. Kryžiaus ligoninės specialistai, nežinia, kaip viskas būtų pasibaigę.

Per tokį trumpą laiką, aš, sportininkas, žaidęs tenisą, badmintoną, golfą, šaudęs iš galingo lanko, taip netikėtai buvau priartėjęs prie mirties slenksčio.

Aš antrą kartą vėl su kraujo krešuliais plaučiuose patekau šikart jau pas kitus lietuvius – nepaprastai gabius ir išsimokslinčius plaučių ligų specialistus gyd. Edmundą ir Antaną Razmas. Jie – broliai, abu ir praktikai, ir chirurgai.

Neretai pagalvoju, iš kur tie tokie nuostabūs specialistai užaugo mūsų JAV lietuvių gretose? Bet po to prisimenu, juk jie – mūsų išeivijos lietuvių puoselėtojo, vieno iš Lietuvių Fondo įkūrėjų ir daugiamečio jo vadovo, garsaus gyd. Antano Razmos vaikai. Štai iš ko sūnūs išmoko to nuoširdaus ir kantraus ligonių išklauso meno. Jie puikiai perėmė tėčio didžiulę patirtį ir šiandien yra vieni geriausių pulmonologų – plaučių ligų gydytojų – specialistų visoje Čikagoje, o gal net ir visoje Amerikoje.

Ligoninėje gyd. Edmundas – gy-

vesnis, energingesnis, o gyd. Antanas – ramesnis, mašlingesnis. Jie nuostabiai gerai vienas kitą papildė ir visuomet priima bendrą sprendimą. Todėl į gyd. Razmų rankas patekę ligoniai gali drąsiai pasitikėti šiuolaikinių mokslininkų ir puikių gydytojų pagalba. Jie padarys viską, kad jų globojami ligoniai kuo greičiau pasveiktų, kuo ilgiau gyventų.

Tą patyriau ir aš, antrą kartą į ligoninę patekęs dėl plaučiuose atsiradusių kraujo krešulių. Gydytojai tiksliai nustatė mano negalavimo priežastį, buvo greitai ištirpinant kraujo krešulius iš mano plaučių.

Mielieji mūsų daktarai, antrieji mano tėvai – Vidai Nemickai, Edmundai ir Antanai Razmos, nuoširdžiai dėkoju Jums už išgelbėjimus, už nuoširdumą ir nepakartojamą profesionalumą, gelbstint mano ir daugelio tautiečių gyvybes, už pastovų teivišką budėjimą mūsų išeivijos lietuvių sveikatos sargyboje.

Tegul Jums ir Jūsų šeimoms, Jūsų kolegoms mūsų nuoširdus pasitikėjimas ir pagarba Jums suteikia naujų jėgų ir pasitikėjimo gelbstint kitus tautiečius ir čikagiečius. Linksmi atšvęskite Tėvo dieną.

Šv. Brunono pėdsakai aptikti Suvalkijoje

Suvalkijos krašto praeities tyrinėtojai įsitikinę, kad šventojo Brunono nukirsdinimas prieš 1000 metų įvyko ne kur nors kitur, o būtent Vilkaviškio rajone, netoli Piliakalnių piliakalnio.

Šiandien jau neabejojama, kad 1009 metais Kvedlinburgo analuose minimas „Lituae“ vardas yra pirmasis žinomas mūsų krašto vardo paminėjimas. Drezdeno Saksonijos žemės, valstybės ir universiteto bibliotekoje tarp kitų dokumentų saugomose analuose teigiama, kad „1009 metais šventasis Brunonas, kuris vadinamas Bonifacijus, arkivyskupas ir vienuolis, antrais savo atsivertimo metais, Ruscia ir Lituae pasienyje pagonių trenktas į galvą, su 18 saviškių kovo 9 dieną nukeliavo į dangų.“

Istorikų nuomone, minima „Lituae“ yra ne kas kita kaip Lietuva, o Rusijos pavadinimas atsirado per klaidą – supainiojus jį su Prūsijos pavadinimu („Ruscia“ ir „Pruscia“). Tačiau kurioje konkrečioje vietoje tai nutiko – iki šiol yra istorikų tyrinėjimų šaltinis.

„Vilkaviškio kraštas yra arčiausiai tuometinės Prūsijos. Kryžiuočių kelių aprašymuose minimos Piliakalnių, Vištyčio, Šiaudiniškių vietovės, kurias jie kirsdavo keliaudami į Kauną, Merkinę, Alytų. Taip pat užsime-

Čia, šalia Piliakalnių piliakalnio, manoma, yra šv. Brunono žūties vieta. „Lietuvos žinių“ nuotr.

nama apie šio krašto upes. Visai tikėtina, kad analuose minima Alstros upė yra ne kas kita, kaip dabartinė Aista. Tik jos pavadinimas tuomet nebuvo teisingai užrašytas – labai jau panašiai skamba“, – teigė Vilkaviškio krašto muziejaus direktorius Antanas Žilinskas.

Aista kaip tik teka pro Piliakalnių piliakalnį – V–XII amžiais buvusią gyvenvietę ir pilį su priešpiliu. Juos ir derėtų įvardyti kaip šv. Brunono žūties vietą. Žilinsko teigimu, dar Jonas Basanavičius yra išsakęs hipotezę, kad ant Piliakalnių piliakalnio stovėjo garsioji Pilėnų, arba Margirio pilis, kurią nuolatos puldinėjo kryžiuočiai. Mat ji buvo visai netoli Prūsijos sienos. Todėl visai tikėtina, kad pro šią pilį keliavo ir misionierius.

Vilkaviškio krašto istoriko nuomonė panaši į kai kurių kitų tyrinėtojų nuomonę. Jie taip pat linkę manyti, kad tūkstančio metų senumo įvykiai, turėję lemiamos įtakos Lietuvai, galėjo nutikti kažkur dabartinėje Marijampolės apskrityje. Būtent joje X–XI amžiais ribojosi prūsų, lietuvių ir po 983 metų Rusios kunigaikščio Vladimiro žygio į Sūduvą Rusiai pavaldžių jotvingių gyvenamieji arealai.

Tačiau lietuvių kalbininkas Bronys Savukynas ir istorikas Tomas Baranauskas, Brunono žūties vietą linkę sieti su Magdeburgo analuose ir kai kuriuose kituose istoriniuose šaltiniuose figūruojančia Prūsijos, Rusios ir Lietuvos ribų sankirta.

Jų nuomone, šv. Brunonas galėjęs žūti vietovėse į pietvakarius nuo dabartinio Naugarduko. Mat XI amžiuje kaip tik ten buvusi Prūsijai pavaldžios Sūduvos, taip pat Kijevo Rusios ir Lietuvos sankirta.

Lenkai šv. Brunono žūties vietą linkę laikyti Gižycko miesto apylinkes.

Kazys Kazakevičius
„Lietuvos žinios“

KUBA – pirmą kartą joje apsilankusių turistų įspūdžiai

Tęsinyš iš gegužės 30 d.

IRENA ROSS

Moksleivių apranga, išvaizda ir švietimo sistema

Kuboje visi moksleiviai – nuo mažiausių iki vidurines mokyklas lankančių – privalo dėvėti uniformas, iš dalies valstybės apmokamas. Visi, kuriuos teko matyti, ar prie mokyklų, ar gatvėse po pamokų, atrodė labai tvarkingai. Ir neteko matyti ar sutikti – nei Cienfuegos, nei Trinidad, nei Havanoje – nė vieno moksleivio su viršsvoriu. Ir tarp suaugusių gyventojų labai retai teko pastebėti žmogų su viršsvorio našta. Jaunimas arba pėsti, arba dviračiais vyksta į mokyklas. Jie yra skatinami lankyti universitetus šiuo būdu. Baigę vidurinę, prieš stojant į universitetą, jie turi atlikti vienerius metus jiems paskirtos valstybinės tarnybos. O tie, kurie nutaria nelankyti universiteto, privalo atlikti dvejus metus valstybinės tarnybos. Pavyzdžiui, vienas iš mūsų palydovų, prieš studijas į universitetą, prakaituodamas atidirbo vienerius metus bekirsdamas cukraus nendres. Aukštasis mokslas visiems apmokamas iš valstybės išdo. Kuboje universitetų netrūksta, beveik kiekviename mieste įkurta po universitetą.

Viešojo transporto problemos ir geltonųjų uniformų svarba

Kuboje 80 proc. gyventojų priversti apsieiti be automobilio. Pagal menkučio uždarbio lygį, automobilio kaina daugumai gyventojų visiškai yra neprieinama. Kaip iš nuotraukų spaudoje žinome, tie, kurie tampa savininkais pagal paveldėjimo tvarką muziejinio amžiaus automobilių – nuo praeito šimtmečio 30-tųjų, 40-tųjų ir 50-tųjų – juos taiso, lopija, o patys gamina dalis, jomis pakeisdami susidėvėjusias, ir vairuoja su pasitenkinimu ir pasididžiavimu. Yra Kuboje užsilikusiu rusiškų „Ladų“ ir modernių automobilių, importuotų iš Korėjos, bet jie priklauso valstybei ir jais važinėja valdininkai ir valdžios tarnautojai. Turistai turi teisę išsinuomoti tuos naujuosius automobilius. Modernūs, patogūs autobusai yra skirti tik turistams. Vietiniai žmonės važinėja senais, pavargusiais autobusais, kurių pagal keleivių skaičių labai trūksta.

Kuboje priimta keliauti į darbą iš ryto ir grįžti namo po darbo per priverstinę malonę tų, kurie turi automobilius. Šias procedūras tvarko valdžios paskirti tarnautojai su ryškiai geltonomis uniformomis. Jie turi teisę sustabdyti bet kurį pravažiuojantį automobilį, sužinoti vairuotojo kelią ir įsodinti nustatytose vietose laukiančius pavėžinimo. Jei ne šie geltoni tvarkdariai, Kubos viešas transportas būtų suparalyžuotas. Teko matyti ir atdarus, be stogų sunkvežimius, kuriais vežami darbininkai. Todėl dviračiai vaidina svarbų vaidmenį, jiems duodamos ypatingos teisės keliuose.

Vienas plusas šiuo atveju, tai aplinkos taršos, automobilių išmetamų dujų minimumas ir apsiėjimas be kamščių didmiesčių gatvėse. Kadangi

turistai būna apsaugoti nuo nepatogumų ir, be to, gali gėrėtis grynu oru, čia yra labai pastebimas skirtumas tarp Kubos dabarties ir mūsų perpildytų miestų chaoso ir oro taršos kiekio.

Šiuolaikinė Kubos gyventojų dieta

Kadangi mėsa per brangi, tai gyventojų pagrindinis maistas susideda iš juodųjų pupelių ir ryžių mišinio, prieskoniais pajavairinto. Vištos lakšto laisvai kiemuose ir takeliais. Matyt, ypatingom progom dieta pajavairinama vištiena ar kiaušiniene. Taip pat jiems prieinama žuvis, vaisiai ir daržovės. 1990-tųjų pradžioje jie išgyveno kritišką maisto stoką, bet ilgainiui, atrodo, sugebėjo šiaip taip atsigaivinti po tos krizės.

Man, turistei iš Šiaurės Amerikos pasaulio, buvo grynas malonumas važinėti po Kubą, tiek miestuose, tiek jų plentais, kur kol kas dar nėra jokių mūsų tokių dažnų masiškai pristatytų, vienodo šablono restoranų, kur monotoniškais chemikalais priterštas greitas („fastfood“) maistas dirbtinai vilioja tiek mūsų jaunimą, tiek senimą.

Ko tikimasi iš turistų?

Visi, kurie ruošiasi pirmą kartą vykti į Kubą, buvusių lankytojų yra raginami vežti Kubos gyventojams, kurortų darbininkams, tiek bendrai gyventojams įvairių praktiškų dovanėlių – ir padėvėtų rūbų, avalynės, ir dantų pastos, muilo, ir pieštukų moksleiviams, kasdieninių reikmenų. Jie labai mielai priima tokias dovanėles ir turistai, kurie žino apie šią realybę, mielai jiems veža tiek dovanėlių, kiek svorio apribojimas lei-

Pamokų diena pasibaigus, istoriniame Trinidad mieste žingsniuoja trys uniformuotos moksleivės.

džia įsidėti į lagaminą. O pačiam kurorte, kur turistai už viską būna sumokėję iš anksto – už nakvynę, maistą ir už svaiginamus gėrimus, – tarnautojai tikisi arbatpinigių už kiekvieną dienos metu suteiktą patarnavimą.

Muzikos įtaka kasdienybėje

Kuboje muzika gyva, įvairi ir visur girdima. Mūsų kurorte kas vakarą klausėmės ar tai kamerinio orkestro, atliekančio klasikinę muziką, ar solo pianistės. Be to, dienos metu grodavo septynių atlikėjų puikus orkestras, kuris visus klausytojus pralinksmindavo savo folklorine muzika mums pietaujant dienos viduryje.

Tik per pusryčius apsieidavome be muzikos. Bet šiaip per dieną mus visada lydėdavo gyva, puikiai atliekama muzika. Prie baseino būdavo transliuojama muzika, o pajūryje galėdavome ramiai pailsėti. Kartas nuo karto ten mus pralinksmindavo paukštelių čiulbesys.

Apibendrinant savo apsilankymą Kuboje, turiu pripažinti, kad šios atostogos buvo įdomesnės ir įspūdingesnės, negu tikėjomės. Tikrai nesigailiu šią šalį aplankius. Parsivežėm daug įspūdžių iš šios kelionės. Bus įdomu ateityje sekti šios vienuolikos milijonų gyventojų salos tolimesnį likimą.

Pabaiga.

Havanos žymiosios kapinės pagal plotą suskirstytos į gatves su pavadinimais.

Pigiausi skrydžiai FINNAIR ir kitomis linijomis iš Čikagos ir kitų Amerikos miestų į

LIETUVĄ

VYTIS TOURS

1-800-778-9847
www.vytistours.com

vytistours@earthlink.net
40-25 235th St., Douglaston, NY 11364

Speciali kelionė į Lietuvos 1000 metų bei Dainų ir Šokių Šventę 6/28-7/9
Dėl platesnės informacijos skambinkit Ritai Penčylienei

Sužinoti kainas ir padaryti rezervacija galite per
www.vytistours.com

Siuntinėjame info apie specialias nuolaidas.
Praneškite savo e-adresą

ATSTOVYBĖ ČIKAGOJE

Bronė Barakauskienė
Tel fax: 708-403-5717
mamabar3@aol.com

Rita Penčyliene
Tel fax: 708-923-0280
pencylar@comcast.net

LOT Lufthansa SAS FINNAIR KLM

doleris.com

tickets@doleris.com

1-800-514-9989

PIGIAUSI AVIA-BILIETAI Į LIETUVĄ IR EUROPA

autotradeusa
sales • export • rebuilding
www.autotradeusa.com

**PADEDAME SURASTI, NUPIRKTI IR ATVEŽTI
AUTOMOBILIUS IŠ BET KURIO JAV AUKCIONO.
PERSIUNČIAME AUTOMOBILIUS IR DETALES.
ATLIEKAME AUTOMOBILIŲ REMONTĄ!**

Tel. 708-430-4710, 630-774-1192

KEPYKLA IR DELIKATESAI
6216 W. Archer Ave., Chicago, IL 60638
Tel. 773-581-8500

- Lietuviška duona ir raguoliai
- Vestuviniai ir įvairūs tortai
- Siunčiame mūsų produktus UPS
- Atidaryta 7 dienas per savaitę
- Aplankykite mūsų svetainę — www.racinebakery.com

KAVINĖS
Kepyklos produktai ir užkandžiai miesto centre

350 N. Clark, Chicago, IL 60610
312-644-7750
pirm. - penkt. nuo 6:30 v.r. iki 4:30 v.p.p.

608 W. Roosevelt, Chicago, IL 60607
312-957-1994
pirm. - penkt. nuo 6:30 v.r. iki 5:30 v.p.p.
šešt. nuo 8 v.r. iki 1 v.p.p.

NEKILNOJAMASIS TURTAS

Accent Homefinders

9201 S. Cicero
Oak Lawn, Illinois 60453
Business 708-423-9111
Voice Mail 708-233-3374
Fax 708-423-9235
Pager 312-707-6120
Res. 708-423-0443

ASTA T. MIKUNAS

Profesionaliai ir sąžiningai patarnauja įvairių nuosavybių pirkime ir pardavime mieste ir priemiesčiuose.

STATE FARM INSURANCE

Automobilio, namų, gyvybės ir sveikatos draudimai
Select agentė Barbara Murray
Prašykite Rasos — kalba lietuviškai
5710 W. 95 St., Oak Lawn, IL
708-423-5900

SIŪLO DARBĄ

SIŪLOME DARBUS!

Gail. seserų padėjėjom kompanionėms ir namų ruošos darbininkėms. Galima gyventi kartu arba atvykti į darbą ir išvykti.

Kreiptis:
ALL CARE
Employment Agency
Tel. 773-736-7900

CNC COURSES
Symbol Job Training, Inc.
Machine Shop School
(847) 674-1109
GRANTS AVAILABLE
8106 N. Ridgeway, Skokie, IL 60076

ĮVAIRŪS SKELBIMAI

* **60 m. moteris** ieško darbo lietuvių šeimoje. Turi rekomendacijas, nevairuoja, minimali anglų kalba. Tel. 630-552-4169.

* **Vyras** ieško pastovaus darbo su gyvenimu. Didelė patirtis, automobilis. Tel. 773-715-5364.

* **Moteris**, gyvenanti Oak Lawn, gali jums padėti šeštadieniais. Tel. 708-220-3202.

* **Moteris** ieško darbo su grįžimu namo. Vairuoja, anglų kalba, geros rekomendacijos. Tel. 773-575-3343.

* **Maloni**, ramaus būdo moteris ieško senelių slaugos darbo su gyvenimu. Vairuoja, gali dirbti ir kitoje valstijoje. Tel. 630-999-9505.

* **Moteris**, su minimalia anglų kalba ieško pastovaus darbo ar pakeitimų tik lietuvių šeimoje. Siūlyti įvairius variantus. Tel. 630-272-6535 arba 630-863-0958.

GREIT PARDUODA RIMAS STANKUS
COLDWELL BANKER
HONIG - BELL

708-275-2070
773-590-0205

- Čikagoje ar priemiesčiuose
- Greitas ir sąžiningas patarnavimas
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Tarpininkaujame gaunant paskolą
- Pensininkams nuolaida

ĮVAIRIOS PASLAUGOS

PARDAVIMAS IR TAISYMAS
MIGLINAS TV
GE/RCA ATSTOVYBĖ
2346 W. 69th Street
Tel. 773-776-1486

STASYS CONSTRUCTION

Staliaus darbai, rūsių, vonių ir virtuvių įrengimas; priestatai; keramikos plytelės; „sidings“, „soffits“, „decks“, „gutters“, plokšti ir „shingle“ stogai; cementas, dažymas. Turiu darbo draudimą.
S. Benetis, tel. 630-241-1912

LIETUVIŠKI „ANGELŲ SLAUGOS NAMAI“
puiki slauga,
žemos kainos
Tel. 708-207-5023

Parduodu automobilius:
Plymouth Voyager – 1992,
Chevrolet Lumina – 1994,
Chevrolet Caprice – 1991 (po avarijos – dalimis).
Tel. (708) 359-0899

PASLAUGOS FOTOGRAFAMS

MARQUETTE PHOTO SUPPLY

REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MĖGĖJAMS

Pirkdami pas mus, daug sutaupysite. Pasinaudokite mūsų patogių „lay-away“ planu. Atliekame visus foto - laboratorijos darbus.

Darbo val.: kasdien nuo 8 v.r. iki 6 v.v.; šeštadieniais nuo 8 v.r. iki 4 v.p.p.; sekmadieniais uždaryta.
Antradieniais ir trečiadieniais susikabinsite lietuviškai.

3314 W. 63 St.
Tel. 773-776-8998

WWW. SKYTRIP.NET 773-663-4363
info@skytrip.net

SIŪLOME:

- Pigiausi avia bilietai į Vilnių, Kauną, Palangą.
- Poilsinės kelionės, pažintiniai turai į Las Vegas, Floridą, Havajus, Meksiką, Dominiką, Karibų salas.
- Kruizai.
- Skrydžiai iš Lietuvos.

Always with Flowers

Tel. 630 257 0339 teleflora FTD
1138 B State St., Lemont, IL
www.alwayswithflowers.com

Atributikos pokyliams nuoma, pristatymas JAV, Lietuvoje ir visame pasaulyje

Tėvo ąžuolas

VIOLETA PAKALNIŠKIENĖ

Viešnagės metu Lietuvoje sužinotau skausmingą, bet įdomią istoriją. Noriu ją papasakoti ir Jums, pasaulio lietuviai.

1920 metais Antanas Matačiūnas buvo dar jaunas berniokas. Ką tik grįžęs iš Lietuvos kariuomenės. Gyveno su tėvais gražioje Šilonių apylinkėje (Kaišiadorių raj.).

Dar vaikystėje mėgo vaikščioti vingiuotomis Laukystos pakrantėmis. Ūgtelėjęs, turėdamas valandėlę laisvo laiko, dažniausiai patraukdavo miško link. Stebėdavo ošiančius medžius, klausydavo paukščių giesmių, genio kalenimo, vilkų staugimo. Antanas miške jautėsi lyg namuose: žinojo, kur koks paukštis peri, kur auga baravykai, raudonikiai, kur daugiausiai uogų. Tūkstančius kartų išvaikščiojo visus miško takelius. Domėjosi ir stebėjo paslaptinę miško gyvenimą. Žinojo visų medžių vardus, jų rūšis, kenkėjus ir draugus. Apsikabins, būdavo, medžio kamieną ir stovės, stovės, prisiglaudęs. Kažką girdėjo, jautė, matė. Buvo tikras gamtos vaikas. Pažinojusieji jo šeimą dažnai kartojo, kad Antanukas meilę gamtai, miškui, medžiams yra paveldėjęs iš savo senelio.

Kartą Antanas miško tankumynėje rado mažą, jauną ąžuolėlį. Apėjo ratu, pasižiūrėjo ir valandėlei prisėdo ant drėgnų samanų. Žiūrėjo, kraipė galvą, negalėjo suprasti, kaip jis čia išaugo – vienas pats tarp daugybės didelių medžių. Niekada nė vienas saulės spindulys ąžuolėlio nepasiekia. Ką kalbėti apie spindulį, net šviesa čia neprasisakverbia. Jam čia labai blogai, tikras vargšelis, postringavo Antanas. Po kelių dienų Antanas vėl atbėgo į mišką, pasuko ąžuolėlio link. Medelis atrodė dailiai nauagęs, bet labai liūdnas, užgožtas medžių-milžinų. Antanas trypčiojo vietoje ir sugalvojo, kad ąžuolėlį reikia persodinti į erdvesnę vietą, kur pakaktų saulės, šviesos ir didieji medžiai netrukdytų stiebtis į viršų. Krapštė pakaušį, ilgai svarstė, kur rasti jam tinkamiausią vietą. Mintimis nugrimzdo į ankstyvą vaikystę. Prieš akis iškilo senelio portretas. Prisiminė, kaip jį, dar visai mažą, senelis vesdavosi į ąžuolyną. Taip, taip, senelis labai mylėjo ąžuolus. Kodėl nepasodinus šio dailaus ąžuolėlio prie mylimo senelio kapo?

Antanas greitai parskuodė namo, pasiėmė kastuvą ir sugrįžo prie ąžuoliuko. Dar kartą apėjo aplinkui, apžiūrėjo. Atsargiai apkasė žemę apie šaknis ir išrovė. ąžuolėlį nugabeno į Šilonių kaimo kapinaites ir pasodino prie senelių, prosenelių, proproprosenelių kapų. Šiose kapinaitėse ilsisi plati Matačiūnų giminė. Įkalė kuolėlį, pririšo, kad pikti vėjai nedrąskytų jauno medelio. Palaistė, paglostė jaunas šakeles ir tyliai pasakė:

– Auk, auk didelis, būk ištvermingas, kaip mano senelis.

Antanas, užsimitė ant pečių kastuvą, linksmas paržingsniavo namo. Grįžęs papasakojo, kaip jis pagerbė savo protėvius ir išgelbėjo ąžuoliuką.

Dažnai Antanas lankė senelių kapus ir savo augintinį. ąžuolėlis gražiai augo, kas pavasarį puošėsi naujų šakų vainikais.

***

Bėgo metai. Gyvenimas nestovėjo vietoje. Antanas sukūrė šeimą. Užaugino penkis vaikus (du sūnus ir

tris dukras). Sulaukė dešimties anūku ir dar didesnio būrio proanūkių.

Visą gyvenimą dirbo miškininku, tęsė įgimtą tradiciją – globojo, mylėjo mišką. Šventadieniais patarnaudavo bažnyčioje. Niekada Antanas nesiskundė savo likimu ar užklupusiomis bėdomis. Viską išgyveno tyliai, lyg vėtrų lankstomas medis. Nesvarbu, kaip buvo užsiėmęs, pavargęs ar susikrimtęs, rado laiko aplankyti ąžuolėlį, parymoti ant protėvių kapų.

Per aštuonėtą dešimtmečių iš ąžuolėlio užaugo didelis, galingas ąžuolas. O Antanas nuo metų naštos, gyvenimo vargų pamažu lenkėsi. Bet nepasidavė senatvei, buvo dar pakankamai stiprus. Rytais lėtu žingsniu, įprastu taku eidavo į mišką, į savo antruosius namus.

Mažutė, linksma senučiukė, Antano žmona prisimena:

– Kol dar Antanas buvo stiprenis, rytais eidavo pjauti žolės. Po valandėlės, kitos, nuėjusi kviesti pusryčių, tarp išpjautų pradalgų rasdavau įsmeigtą dalgį. O mano Antanėlis būdavo pranykęs miško karalystėje. Žiūrėk, jau parneša pilną kepurę gražiausių baravykų. Visą amžių jis buvo stiprus, ištvermingas, nors gyvenimas nelepio. Gal iš medžių perėmė energiją? Antanas taip juos mylėjo, kalbėdavosi lyg su žmonėmis.

Baigusi pasakojimą, Matačiūnienė maloniai paėmė už parankės ir pakvietė užėiti į vidų, paragauti jos padaryto „špoketo“ (taip senutė vadina paštetą). Ji netrukus švęs šimtąsias gimimo metines, bet dar visai žvali, blaivaus proto, gerai ir tiksliai viską prisimena. Tik liūdi, kad nebeturėti savo gyvenimo draugo. Labai nesiskundžia vienatve, dažnai lanko vaikai, anūkai. Žiemoti išvyksta į sostinę pas dukrą.

***

Kartą po Žolinės atlaidų didelė Matačiūnų šeimyna susėdo pietų. Bendravo, pokštavo, dalijosi išpūdžiais, aplinkui krykštavo proanūkiai. Tėvas lėtai iškvėpė orą ir tarė:

– Nežinau, kiek man dar Dievas duos, gal iki šimto nebeištrauksiu.

Mat tuo metu jis sirguliavo, blogai jautėsi.

Po pertraukėlės tęsė toliau: – Prabėgo gyvenimas, rodos, kaip viena diena, o kiek visko būta, išgyventa, nuveikta, kiek kilometrų „sukarta“ po žaliuosius miškelius. O kiek visko... – giliai atsiduso tėvas.

– Džiaugiuosi į jus žiūrėdamas, turiu gražią pamainą, gražias atžalas, kaip medis. Džiaugiuosi ir savo ąžuolu, oi, kaip seniai aš jį pasodinau, iš miško paunksmės ištraukiau. O dabar – koks galiūnas užaugo. ąžuolas per tuos dešimtmečius gražus išaugo, o aš, aš... pasenau. Dievo valia, nieko nepakeisi.

– Mes abu su ąžuolu patyrėme daug gyvenimo audrų, permainų, sunkių valandų. Bet jis daug stiprenis už mane. Žaliuoja, ošia, kaip medžių karalius, o aš – linkstu prie žemės. Matot, vaikai, kaip gyvenime būna, viskas pasikeičia. Visą gyvenimą aš globojau ąžuolą, o dabar – jis mane priglauso, po žaliuoju savo vainiku.

Tėvas pakilo, išėjo į kiemą. Pasiėmęs ant tvoros, ilgai rymojo ir žiūrėjo miško link. Ką jis tada galvojo, niekas nežino.

***

Nuo tos dienos prabėgo dar keleri metai, kai tėvas visiems laikams atsisveikino su šiuo pasauliu,

Jei išrausime paskutinio ąžuolo šaknis – išnyks ąžuolai. Jei sunaikinsime tautos šaknis ir tradicijas – išnyks tauta, išnyks Lietuva. Argi tam mes gyvename šioje žemėje, kad patys save sunaikintume?

su šeima, pamiltais miškais ir tėviškės kloniais. Iškeliausi į amžinybę, gerai žinodamas, kad jo plačias šaknis ąžuolas oš ir budės prieš amžinojo poilsio vietas. Atsigulė Antanas į gelsvo smėlio kalnelį Šilonių kapinaitėse, netoli numylėto ir užauginto ąžuolo.

Kartą artimuosius pasiekė liūdina žinia, kad kažkas nupjovė tėvo ąžuolą.

– Negalėjau protu nei širdimi suprasti. Kas? Kodėl taip padarė? – skėščiodamas rankomis pasakojo sūnus Henrikas.

– Kuo ir kam nusikalto kapinaičių gražuolis? – klausė sūnus Algimantas. – Lėkėme, skubėjome, lyg paukščiai į tėviškę, į protėvių amžinojo poilsio vietą. Priartėjus prie kapinaičių, ši kartą ąžuolas mūsų nebepasitiko, nebemojavo žalių šakų vainikais. Jis, kaip milžinas visu ūgiu, gulėjo ant žemės. Šalia baltavo šviežiai nupjauto medžio kelmas. Skausmas, neapsakomas skausmas suspaudė širdį. Niekas nepajėgė ištarti žodžio, tylėjome ir verkėme.

– Aš jaučiausi lyg antrą kartą laidočiau tėvą – su ašarom akyse pasakojo Algimantas.

Vaikai ir vaikaičiai nutarė ąžuolą pargabenti į tėviškę. Gal sugalvos, kaip įamžinti tėvo ir ąžuolo atminimą, čia – tėvų sodyboje. Kelis mėnesius gulėjo ąžuolo kamienas kiemo viduryje, lyg nepalaidotas numirėlis. Menininko gyslelę turintis sūnus Algimantas ilgai suko galvą, kaip išsaugoti šeimos tradicijas, tėvo nuoširdų triūsą. Gimęs planas po ilgo ir kruopštaus darbo virto tikrove. Iš ąžuolo kamieno žvelgė susimąsčiusio tėvo veidas.

Skulptūrą pastatė gražiausioje ir geriausiai matomoje sodybos vietoje. Užsakė Mišias, pašventino, susirinko kelių kartų giminės ir artimieji. ąžuolas atgimė kitoje būtybės formoje. Iš tolo lyg sargas jis pasitinka visus, užsukančius į sodybą ar pravažiuojančius pro ją. Tėvo atvaizdas mena ilgą draugystę ir ryšį su ąžuolu. Liudija meilę gimtinei, jos gamtai, žmonėms. Tai neįkainojamas palikimas ateinančioms kartoms. Skulptūra – žmogaus ir ąžuolo stiprumo, nemirtingumo, meilės, kartų tautos sim-

bolis.

***

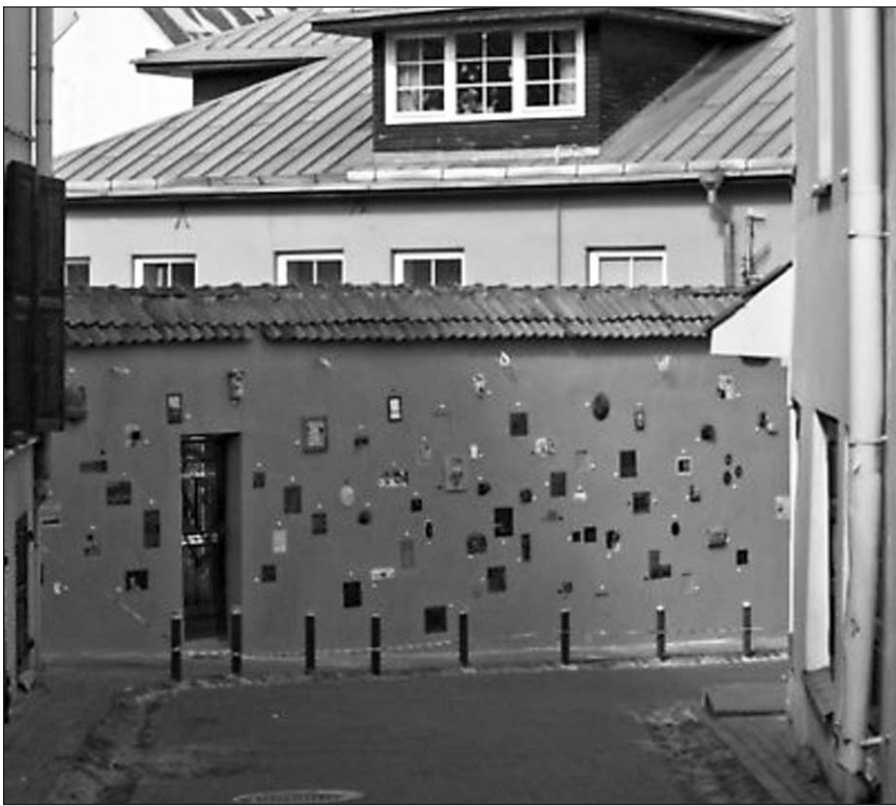
Vaikai nusprendė prie kapinaičių vartų pasodinti du jaunus ąžuoliukus. Kad jie, lyg taiką ir ramybę saugojantys kariūnai, stovėtų vienas priešais kitą prie pagrindinių kapinaičių vartelių. Į jaunųjų ąžuoliukų sodinimo šventę po šv. Mišių susirinko gausus būrys parapijiečių su klebonu priešakyje. Atvyko būrys Lietuvos kariuomenės kariūnų, mokyklos mokiniai, mokytojai, savivaldybės atstovai ir kiti garbūs svečiai. Šiltais žodžiais, skambiais mokinukų posmais ir kariūnų salvėmis buvo apvainikuota ąžuoliukų sodinimo šventė. Prie šio kilnaus darbo organizavimo labai nuoširdžiai prisidėjo iš to paties kaimo kilęs šviesuolis – Antanas Paulauskas.

Tėvo ąžuolo šaknys liko ten, kur buvo pasodintas ąžuolas. Gražuolis, vos ne šimtą metų globotas tėvo ąžuolas, piktų žmonių dėka padalintas į dvi dalis. Todėl vietoj sužaloto, išniekinto šeimos ąžuolo pasodinti du jauni ąžuoliukai. Juos globos ir augins Antano proanūkiai. Manau, kad jie pakartos prosenelio kelią ir užaugins du ąžuolus galiūnus.

Piktieji žmonės nebepajėgė sunaikinti ąžuolo. Jį tik sužeidė, sužeisdami artimųjų širdis. Piktieji žmonės buvo silpni sutrypti doro darbštus, nuoširdaus Antano triūsą. Didelės pagarbos verti tie žmonės, kurie saugo šeimos tautos, Tėvynės šaknis ir tradicijas. Kurie visa tai perduoda savo atžaloms. Nesileidžia trypiami ir naikinami.

Jei išrausime paskutinio ąžuolo šaknis – išnyks ąžuolai. Jei sunaikinsime tautos šaknis ir tradicijas – išnyks tauta, išnyks Lietuva. Argi tam mes gyvename šioje žemėje, kad patys save sunaikintume? Atsisveikinant, sūnus Henrikas ir Algimantas su ašarom akyse pasakė: – Kol neišnyks Matačiūnų pavardė ir giminė, tol neišnyks Lietuvoj ąžuolai. Juolab jie neišnyks Šilonių kapinaitėse. Mes, kaip tėvo pasodintas ąžuolas, esame giliai įleidę šaknis gimtinės žemėje. Šalia stovėjęs Algimanto šešiametis anūkas Domukas ryžtingai palinkėjo galva. Pakėlęs akutes, plačiai visiems nusišypsojo.

Literatų gatvė Vilniuje.

Atgimusi Literatų gatvė Vilniuje

Aidas Marčėnas

Literatų gatvė

Prieš lietuvių kalbos abitūros egzaminą, menu, su klasiškais literatų gatvėje dūros prisirūkę ir po pedesioką

padarę iš baimės, kol mąstėm temas, kurios gal ir gali būti nuleistos - iškaškit, laisvą renkuosi, pro šalį

štai jau trečią dešimtmetį teka ir užtikrina tvirtą trajaką talentas, kad ir ne ovič

bet mane mažutėlį įpieš gal gatvėje literatų, g dzie mieszkal Mickiewicz i Jakimowicz

Šis poeto, eseisto ir literatūros kritiko eilėraštis ir tapo leitmotyvu Literatų gatvės projektui.

Gegužės 28 d. Vilniaus senamiesčio mažoje jaukioje Literatų gatvėje įvyko Literatų gatvės projekto pristatymo renginys. Gatvės sienose įmontuota apie 100 keramikos, metalo, stiklo darbų, kuriuos sukūrė Lietuvos dailininkai – meno kūriniai skirti lietuvių kilmės arba su Lietuva susietiems literatams. Šį projektą kuravo čekagiečiams meno mylėtojams pažįstama dailininkė grafikė Eglė Vertelkaitė. (Jos ir grafikės Birutės Zokaitytės paroda šįmet tris mėnesius vyko Čikagos kultūros centre).

Šis renginys vyksta jau antri metai. Šiomet „Literatų sienos“ iškilmingas atidengimas prasidėjo literatų eiseną nuo Lietuvos rašytojų sąjungos (K. Sirvydo g. 6) iki Literatų gatvės. Šią eiseną renginio organizatoriai pavadino „Rašytojų ir dailininkų monstracija“. Ji simbolizavo skirtingų meno sričių kūrėjų vienybę ir bendrą kūrybinių paieškų siekį. Be to, monstracijoje dalyvaujantys rašytojai savotiškai atsidėjo dailininkams – „Literatų sienos“ kūrėjams – už plunksnos meistrų kūrybos įamžinimą.

Skambėjo Domanto Razausko ir Sauliaus Petreikio koncertas bei poetų eilės, renginį vedė Žygimantas Kudirka.

„Literatų gatvė turėtų tapti ne vien tik geografiniu ar nuasmenintu brūkšniu miesto adresyne ir žemėlapiuose, bet po truputį Vilniaus topografijoje pasidaryti sakralizuotu objektu, išdabintu dailininkų ir kitų sričių menininkų sukurtais votais kenčiantiems ir neapkenčiantiems, besikančiantiems ir kitus kankinantiems, sergantiems ir sveikstantiems, nuriusiems ar vis dar audrotiems rašytojams“, – kalbėjo LRT laidos „Literatūros akiračiai“ vedėjas Valdas Gedgaudas renginio pristatyme.

„Meniškas kriterijus nebuvo ypač didelis reikalavimas, nereikalauja, kad būtų sukurti tikrai genialūs kūriniai. Tai nėra paroda, norėta įamžinti kuo daugiau personalijų. Svarbiausia, kad darbas būtų atliktas profesionaliai, o lentelės būtų atsparios atmosferos poveikiui“, – pasakojo apie šį projektą kuratorė dailininkė E. Vertelkaitė.

Kad nesugadintų senos, kamerninės gatvės atmosferos ir specifiškumo, kad savo masyvumu ir dydžiu ne užgožtų dabartinio gatvės jaukumo ir autentiškumo, projekto rengėjai riboję kuriamų darbų formatą – darbas galėjo būti ne didesnis kaip 33,3 x 33,3 cm. Pateikiami darbai negalėjo būti pernelyg „triukšmingi“, užgožiantys vienas kitą, rengėjai norėjo, kad darbeliai natūraliai įsiliėtų į subtilią gatvės aplinką.

Kuratorė taip pat sakė, kad palikta keletas tuščių nišelių, kurias užpildyti galės kas tik panarėjęs: padaryti lentelę ir ją įklijuoti. Ji mano, kad taip projektas būtų atviras ir augtų, plėstųsi. Visus darbus dailininkai padarė nemokamai.

Daugelis tautiečių ruošiasi kelionei į Lietuvą. Lietuvos vardo paminėjimo rašytiniuose šaltiniuose proga Lietuvoje vyks ne tik Dainų šventė. Atvykstančiuosius į Lietuvą kviečia muziejai, parodos, koncertai. Visiems besilankantiems Vilniuje siūlau apsilankyti ir Literatų gatvelėje bei apžiūrėti nuoširdžiai, geranoriškai paruoštą projektą. Gal kada nors ši nedidelė gatvelė taps poetų renginių vieta.

Laima Apanavičienė

Paruošta pagal lietuvišką spaudą

Poeziją kurianti akių gydytoja

Apie naują D. Milukaitės-Buragienės knygą „Lietuva, pavasari mano“

EDVARDAS ŠULAITIS

Taip vadinasi neseniai mus pasiekusi kaunietės medikės, o kartu ir poetės Dalios Milukaitės-Buragienės eilėraščių rinktinė. Tai jau 18-oji šios autorės knyga, pradedant 1990 m., kada pasirodė jos pirmasis eilių rinkinėlis „Virš pilkos dienos“. Reikėjo laukti penketą metų, kol autorė išleido antrąją knygą „Ilgesio paukštė“. Kurį laiką jos knygos pasirodydavo kasmet, o kartais – net ir kelios per vienerius metus. Kadangi poetė yra akių gydytoja, tai porą knygelių dar išleido Brailio rastu, o keletą jų – kartu su savo vyru Vytautu Buragu, poetu, Lietuvos nepriklausomųjų rašytojų sąjungos (LNRS) valdybos pirmininku.

Vėliausia jos knyga buvo 2008 m. pasirodęs eilių rinkinys „Jaučiu sielos ilgesį“. Prieš tai tais pačiais metais išėjo akrostichų („acros“ – kraštinis + „stichos“ – eilutė, eiliuotas kūrinys, kurio eilučių pradinės raidės, skaitant nuo viršaus į apačią, sudaro žodį ar posakį – red.) rinktinė „Viltiniais žodžiais virpanti styga“, kurią agentūra „Factum“ yra paskelbusi rekordinike dėl akrostichų – jų knygoje išspausdinta 217.

Naujausia D. Milukaitės-Buragienės eilėraščių rinktinė – „Lietuva, mano pavasari“ – yra gana didelė, 224 puslapių. Tai jubiliejinė gydytojos, poetės, keturių Medikų poezijos pavasarių laureatės knyga, skirta Lietuvos paminėjimo rašytiniuose šaltiniuose tūkstantmečiui pažymėti.

Rinktinės autorė eiluoja labai lengvai, nesudėtingai, visiems suprantama kalba. Tai poezija, skirta eiliniam žmogui, be įvairių keistų „išmarginimų“, kuriais puikuojasi kar-

Dalia Milukaitė-Buragienė
LIETUVA, mano pavasari

Dalia Milukaitė-Buragienė

tais tuščių efektų siekiantys kūrėjai.

**Poetės senelio brolis
kun. Antanas Milukas dirbo
tarp Amerikos lietuvių**

Šios knygos pabaigoje randame žinių apie poetės artimuosius. Iš čia paaiškėjo, kad jos senelio (iš tėvelio pusės) brolis kun. Antanas Milukas (1871–1943) išleido lietuviškosios spaudos draudimo metais neregėtu 10,000 tiražu elementorių „Būdas per save išmokyti rašyti“ (1893 m.), beveik 50 metų tarnavo sielovadais ir skleidė lietuvių Amerikoje (skaitė paskaitas Lietuvos istorijos ir kultūros klausimais, rinko liaudies meno ir tautosakos medžiagą, kūrė šalpos, labdaros ir savišvietos draugijas, redagavo krikščionišką spaudą. Kaip skelbiama, jis nenuilstamai plušėjo knygų leidyboje ir per savo gyvenimą parašė, išvertė ar spaudai paruošė apie 200 knygų.

Poetės senelio (iš motinos pusės) brolio sūnus – kun. Vytautas Kazlauskas (1919–2008 m. m.), pasitraukęs nuo Raudonosios armijos į Vakarų, studijavo Insbruke, vėliau – Grigaliaus universitete Romoje ir gavo teologijos daktaro laipsnį. Jis keletą dešimtmečių talkino Vatikano radijui, kuris buvo girdimas Lietuvoje. Lietuvai atgavus nepriklausomybę, 1990-iais buvo pakviestas profesoriauti į Vytauto Didžiojo universitetą Kaune.

„Lietuva, mano pavasari“ rinktinę redagavo Vl. Buragas, kalbos konsultantė – Lina Greičiuvienė, korektorė Edita Antanavičienė, dailininkė Janina Seniūnienė. Maketavo Loreta Griniūtė, tiražas 500 egz. Spausdino „Arx Baltica“ spaustuvė, Veiverių g. 142, Kaune. Tel.: 46353. Knyga kietais viršeliais; kaina nepažymėta.

Visi kviečiami dalyvauti
šv. Mišiose, skirtose užsienio lietuviams
š. m. liepos 5 d., sekmadienį, 12.30 val. p. p.
(Lietuvos laiku)

Vilniaus arkikatedroje
(Šv. Mišios bus transliuojamos per Lietuvos radiją)
ir

Didžiuosiuose Žemaičių Kalvarijos atlaiduose
Žemaičių Kalvarijoje, Žemaitijoje

š. m. liepos 5 d., sekmadienį, 12 val. p. p. (suma)

Po sumos vyks iškilminga procesija į Kryžiaus kelio kalną.

Daugiau informacijos: www.zemaiciukalvarija.lt

RINKIMAI Į EUROPARLAMENTĄ (VIII)

Atkelta iš 9 psl.

Subjektyvus vertinimas. Vienintelė intriga – ar pavyks Lietuvos keliui pralenkti Žemaičių partiją ir nelikti paskutinei. Abi organizacijos verta viena kitos.

Viltis miršta paskutinė?

Nr. 15. Lietuvos valstiečių liaudininkų sąjunga

Prieš penkerius metus ši politinė organizacija surinko 7,4 proc. balsų ir laimėjo vieną vietą EP. Anuometinio sąrašo pirmasis numeris Kazimira Danutė Prunskienė nusprendė nesiekti europarlamentarės karjeros ir į EP pateko Gintaras Didžiokas.

Šiomet valstiečiai liaudininkai tegali svajoti apie tokią rinkėjų paramą. Dar prieš metus atrodė, jog LVLS ilgam įsitvirtino Lietuvos politiniame gyvenime, o partijos vadovė, regis, turėjo neblogą progą prezidento rinkimuose. Ji užėmė gana patogų Žemės ūkio ministro postą ir gausiai save reklamavo. Tačiau Seimo rinkimai sugriovė visas svajones. Tai buvo triuškinanti valstiečių liaudininkų nesėkmė, po kurios viskas tik blogėjo. Partijoje dar sustiprėjo vidinės kovos ir Prunskienei teko trauktis. Ji dar karštligiškai bandė pasiekti, kad jos įpėdiniu taptų Didžiokas, bet jos balso nelabai kas paisė. Na, o dalyvavimas prezidento rinkimuose tapo tragišku Prunskienės politinės karjeros baigiamuoju akordu.

Valstiečiai liaudininkai EP rinkimų turėtų laukti labai neramiai širdimi. Aišku, nuo Seimo rinkimų padėtis kiek pasikeitė. Populiarumą išbarstė Tautos prisikėlimo partija. Tačiau naivu tikėtis, kad protesto balsai nepereis tvarkiečiams ar darbiečiams: 1. Gintaras Didžiokas; 2. Bronis Ropė; 3. Juozas Bertašius; 4. Vidmantas Kanopa; 5. Jonas Jarutis; 6. Aldona Staponkienė; 7. Virginija Apanavičienė; 8. Zenonas Buivydas; 9. Jonas Povilaitis; 10. Arūnas Grubliauskis; 11. Bronislovas Liutkus; 12. Rimantė Misiūnienė; 13. Vaidotas Butkevičius; 14. Eugenijus Jasiulis; 15. Mindaugas Gritėnas; 16. Virgilijus Pozingis; 17. Danguolė Tautvydienė; 18. Algirdas Lekaveckas; 19. Vidmantas Paliulis; 20. Apolinaras Stonkus; 21. Gintaris Petrėnas; 22. Bernardas Šatkovskis.

Neabejoju, kad ir po rinkėjų įvertinimo Didžiokas liks sąrašo pirmaujančiu. ES reikalų išmanymu ir kompetencija jis toli lenkia kitus sąrašo narius. Stebuklu reikėtų vadinti tai, jei valstiečiams liaudininkams pavyktų iškovoti daugiau nei vieną mandatą. Apskritai, jei LVLS nori pri-

traukti daugiau rinkėjų nei Prunskienė per rinkimus, jiems reikia bet kokia kaina išjudinti kaimišką elektoratą, kuriam, deja, kalbos apie Europos reikalus ypač tolimos.

Paradoksalu tai, jog Lietuvoje valstiečiai liaudininkai dažniausiai priskiriami kairiajam sparnui ir artimiausiai bendradarbiauja su socialdemokratais, o EP Didžiokas priklauso Europos Tautų Aljansui, kuris nuosekliai kritikuoja socialistus ir neabejotinai yra „dešinėje“. Europos Tautų Aljansas pabrėžia krikščioniškas vertybes, tai, jog tautos neturi ištirpti bendrajam katilė. Būtent atsargesnis požiūris į ES narių vienybės didinimą išskiria Aljansą nuo kitos dešinio sparno jėgos – Europos liaudies partijos, į kurią krypsta Tėvynės sąjunga.

Svarbu tai, jog Tautų Aljansas gina krikščionišką šeimos sampratą, pasisako už gyvybės apsaugą nuo pradėjimo akimirkos iki natūralios mirties.

Kalbant apie valstiečių liaudininkų programą, dar reikėtų pažymėti aktyvios regioninės politikos pabrėžimą bei ypatingą dėmesį žemės ūkiui. Valstiečiai liaudininkai tvirtina, kad sieks, kad jokia būdu nebūtų mažinamas finansavimas šiai ūkio sričiai. Suprantu, kad Lietuvos ūkininkams tokie pažadai malonūs. Tačiau, jei finansuojama viena sritis, tai mažiau investicijų lieka kitoms. Pavyzdžiui, liberalai siūlo modernizuoti ekonomiką, labiau kreipiant dėmesį ne į žemės ūkį, bet moderniąsias technologijas. Valstiečiai liaudininkai, regis, norėtų likti geri visiems. Deja, nepaisant gražių gerovės visiems pažadų, tikrovėje paprastai lieka nemažai nusivylusių.

Norėčiau atkreipti dėmesį ir į tai, kad valstiečiai liaudininkai pabrėžia „žaliosios“ energetikos, t.y. atsinaujinančių energijos šaltinių, plėtojimą. Šioje srityje tikrai yra ko pasimokyti iš kitų Europos valstybių. Tik, deja, mes mokytis nelabai mėgstame, mums labiau patinka kitus mokytis.

Subjektyvus vertinimas. Didžiokas įrodė, kad sugeba dirbti EP. Pliusu vadinčiau ir tai, kad valstiečiai liaudininkai nebūtų EP „politiniai valkatos“, bet aiškiai žinotų, kuriai frakcijai priklausys ir būtų šios frakcijos vertinami. Nepaisant to, valstiečių liaudininkų galimybės per šiuos rinkimus pakartoti penkerių metų senumo pasiekimą mažos. Aišku, viltis miršta paskutinė. Vis dėlto bent vienos vietos laimėjimą galima būtų vadinti didžiule valstiečių liaudininkų sėkme.

Bernardinai.lt

Lietuvos regionų margumynai

Prašoma greičiau iškeldinti Panevėžio aeroklubą

Niekaip nesulaukiantys sprendimo dėl Panevėžio aeroklubo iškeldinimo iš Stetiškių gyventojai, norintys ten susigrąžinti žemę, prie Vyriausybės surengė piketą.

Birželio 2 d. rytą prie Vyriausybės devyni piketuotojai reikalavo, kad aeroklubas būtų iškeldintas iš Stetiškių, o jo žemė būtų gražinta.

Kaip Eltai teigė vienas iš piketuotojų Vladas Šipelis, aeroklubo iškeldinimo klausimas sprendžiamas jau nuo 1993 metų. „Aeroklubas yra įsikūręs miesto teritorijoje, šalia gyvenamųjų namų, o tai yra nesaugu.

Jau yra ne vienas lėktuvas nukritęs. Jie birbia, kelia triukšmą“, – sakė V. Šipelis. Pasak piketuotojo, aeroklubas užima 59 hektarų teritoriją, 13–14 hektarų šios žemės yra gražintina. Ji priklausė šešioms savininkams. „Norime teisybės, kad nusavinta žemė būtų gražinta“, – teigė V. Šipelis.

Pasak piketuotojo, aeroklubą būtų galima iškelti į Pajuostę, Šeduvą arba rasti jam laisvos žemės greta Panevėžio.

ELTA

Kauno valdžia ieško būdų gavinti Laisvės alėją

Miesto centre įsikūrusiems verslininkams jau taikomos mokesčių lengvatos, mainais verslininkai skatinami įvairiomis iniciatyvomis į centrą pritraukti daugiau žmonių.

Dabar domimasi galimybėmis Laisvės alėjoje miestiečiams teikti nemokamas bevielio interneto paslaugas. Tikimasi, kad kauniečiai nemokamomis belaidžio interneto paslaugomis Laisvės alėjoje galės naudotis nuo rudens. Interneto prieigas įrengs ir išlaikys paslaugas teiksianti įmonė.

Ieškant būdų gavinti miesto centrą, verslininkams, dirbantiems Lais-

vės alėjoje ir Senamiestyje, suteikta nekilnojamojo turto mokesčio lengvatų. Centre įsikūrę verslininkai vasaros sezonui atleisti ir nuo rinkliavos už prekybą lauko kavinėse.

Nuo mokesčių atleisti verslininkai įpareigoti prisidėti gavinant miesto centrą – greta kavinių įrengti dviračių stovus, aplinką apšodinti gėlėmis, rengti gyvos muzikos vakarus.

Tikintis į centrinę miesto dalį pritraukti daugiau miestiečių, už automobilių stovėjimą kauniečiai moka valanda trumpiau, nei anksčiau – iki 6 val. v.

Lrt.lt

SERVING LITHUANIAN COMMUNITIES
SINCE 1916

LACK & SONS (LACKAVICIUS) Funeral Home's

9236 S. ROBERTS RD
HICKORY HILLS
ALL PHONES 1-708-430-5700
OTHER LOCATIONS AVAILABLE IN CHICAGO
& ALL SUBURBS

GAIDAS - DAIMID

LAIDOJIMO NAMŲ DIREKTORIAI

jau daug metų teikia pagarbų patarnavimą liūdesio valandoje. Jų laidojimo namai yra Čikagoje ir priemiesčiuose, kiekvienam lengvai pasiekiami.

Atliekame ir kūno sudeginimo (cremation) patarnavimus.

GERALD F. DAIMID —
nepriklausomas direktorius

4330 So. California Ave, Chicago, IL 60632
12401 S. Archer Ave. Lemont, IL 60439

1-773-523-0440

PETKUS & SON FUNERAL DIRECTORS

BRIGHTON PARK 4330 S. CALIFORNIA
SUMMIT, 7300 W. ARCHER AVE.
CICERO 5940 W. 35 ST.
LEMONT, 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)
EVERGREEN PARK, 2929 W. 87 ST.
TINLEY PARK, 16600 S. OAK PARK AVE.

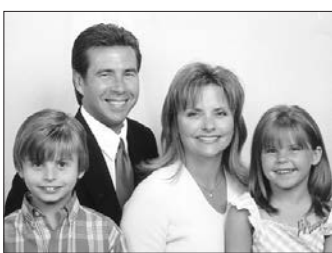
ALL PHONES

NATIONWIDE TOLL FREE (nemokamas)
Tel. 1-800-994-7600

www.petkusfuneralhomes.com

Palos-Gaidas

FUNERAL HOME

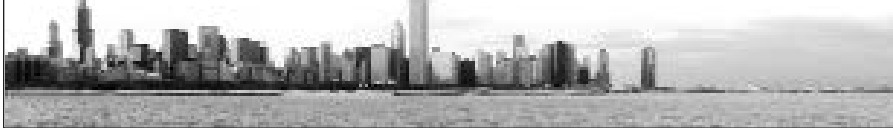
- Patogioje vietoje tarp Čikagos ir Lemonto
- 10 minučių nuo Šv. Kazimiero lietuvių kapinių

11028 S. Southwest Hwy.
Palos Hills, Illinois
(708)974-4410

LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ SĄJUNGA
Turi laidotuvių patalpas visose Čikagos miesto apylinkėse ir priemiesčiuose. Patarnavimas 24 val.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

◆ **Sekmadienį, birželio 7 d., Amerikos lietuvių katalikių Moterų sąjungos** 20 kuopos ir JAV Lietuvių Bendruomenės Brighton Park apylinkės moterys po 10 val. r. lietuviškų šv. Mišių ruošia Balandėlių pietus Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo parapijos Mozerio salėje, 4420 S. Fairfield Ave., Chicago. Pelnas bus skirtas „Vaikų tėviškės“ globos namams Avikilų kaime, Vilkaviškio vyskupijoje, vyskupo Rimanto Norvilos priežiūroje. Kviečiame visuomenę aktyviai dalyvauti. Bus priimamos ir aukos iš norinčių paremti šį artimo meilės darbą. Padėkime našlaičiams ir vargstantiems Lietuvoje.

◆ **„Seklyčioje“ birželio 10 d., trečiadienį, 2 val. p.p. tradicinių popiečių metu** paminėsime mūsų tautos tragiškąjį laikotarpį Sovietų Sąjungos okupacijos metais (Birželio trėmimus, okupaciją, pagrindinę veiklą). Kalbės viešnia iš Lietuvos Aldona Brazionienė (Dargužaitė), pagrindinės veiklos dalyvė, buvusi partizanų ryšininkė. Po minėjimo pasivaišinsime skaniu „Seklyčios“ maistu. Visi kviečiami dalyvauti. Tel. pasiteiravimui: 773-476-2655.

◆ **Maloniai kviečiame į parodos „Spalvų varsa“ atidarymą birželio 13 d. 6 val. v. Lietuvių dailės muziejuje, Pasaulio lietuvių centre, 14911 127th St., Lemont, IL 60439.** Ruošia Amerikos lietuvių moterų dailininkių draugijos narės. Tel. pasiteiravimui: 630-243-0383.

◆ **Daley Plaza, Čikagoje 4-ajame** susigiminiavusių miestų (Sister Cities) tarptautiniame festivalyje birželio 16 d. 1 val. p. p. pasirodys lietuvių tautinių šokių grupė „Grandis“.

◆ **Ziono parapijoje, 9000 S. Menard Ave., Oak Lawn, IL 60453,** prasidėjo vasaros stovykla. Šiais metais stovyklaujančius vaikus vesime į baseiną, 4 kartus per savaitę buvusi profesionali krepšinio žaidėja mokins vaikus krepšinio žaidimo subtilybių. Tam rengiame aikštelę. Kviečiame registruotis. Nuo birželio 15 d. iki birželio 19 d., nuo 9:30 val. r. iki 12:30 val. p.p. veiks vasaros Biblijos stovykla. Tema yra „Gadgets Garra-

ge“ Įdomu, kas bendro tarp robotų ir Dievo?! Atveskite vaikus, kad sužinotų. Skambinkite, kad žinotume vaikų skaičių ir galėtume užsakyti pakankamai medžiagos robotų susstatymui. Parapijos raštinės tel.: 708-422-1433, el. paštas: zionlithlutheran@aol.com

◆ **Ziono liuteronų evangelikų parapijos, 9000 S. Menard Ave., Oak Lawn, IL 60453,** klebonas Valdas Aušra praneša, kad pamaldų laikas vasaros metu nesikeičia – 9:30 val. r. pamaldos vyks anglų kalba, o 11:30 val. r. – lietuvių kalba. Raštinės tel.: 708-422-1433, klebono mobilus tel.: 773-983-6517. Atidaryta bažnyčios „Facebook“: Zion Evangelical Lutheran Church. Ten patalpintos nuotraukos ir straipsniai.

Ziono parapijos klebonas kun. Valdas Aušra

IŠ ARTI IR TOLI...

◆ **Fotoalbumo „Lietuvių kultūrinis paveldas Amerikoje“** sutiktuvės liepos 7 d. 5 val. p. p. (Lietuvos laiku) vyks Lietuvos nacionaliniame muziejuje, Arsenalo g. 3, Vilnius.

Savings, Checking ir IRA Accounts Certificates nuo 6 mėn. iki 3 metų. **California Lithuanian Credit Union 2806 Santa Monica Blvd., Santa Monica, CA 90404. Tel. 310-828-2095 www.clcu.org**

◆ **„Draugo“ istorinės knygos sutiktuvės** Vilniuje vyks liepos 9 d. 6 val. v. (Lietuvos laiku) Nacionalinėje dailės galerijoje, Konstitucijos pr. 22, LT-08105, Vilnius.

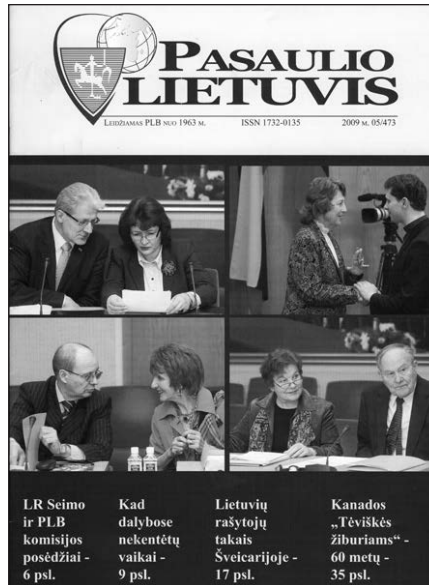
Čikagoje šios knygos sutiktuvės vyks rugsėjo 20 d. 12:30 val. p. p. Lietuvių dailės muziejuje, Pasaulio lietuvių centre, 14911 127th Street, Lemont, IL.

Vasaros džiaugsmas Dainavos stovykloje.

Laimos Apanavičienės nuotr.

Spaudos apžvalga

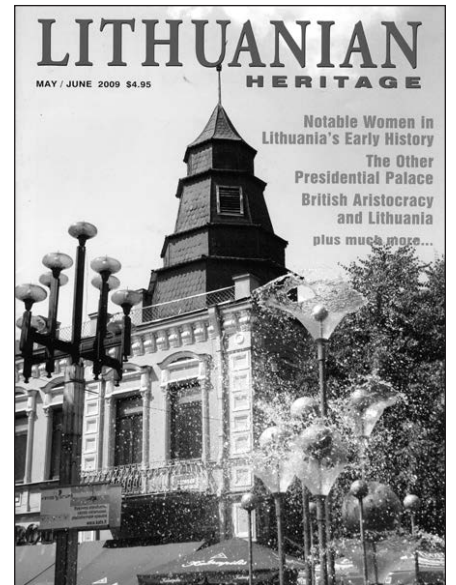
LR Seimo ir PLB komisijos posėdžiai - 6 psl.
Kad dalybose neketėtų vaikai - 9 psl.
Lietuvių rašytojų takais Šveicarijoje - 17 psl.
Kanados „Tėviškės žiburiams“ - 60 metų - 35 psl.

Pasirodė žurnalo „Pasaulio lietuvis“ gegužės mėnesio numeris. Jame rašoma apie balandžio mėn. 20–24 dienomis Vilniuje vykusį eilinių LR Seimo ir PLB komisijos posėdį. „Gal kartais komisija yra daugiau garbės reikalas, duoklės atidavimas išeivijai, nes daugelis iškeltų klausimų metų metais neišsprendžiami“, – klausia redaktorė A. Škiudaitė redakcijos skiltyje.

Taip pat skaitytojai ras pokalbį su čikagiečiams gerai pažįstamu Arvydu Daunoravičiumi, dabartiniu Tautinių mažumų ir išeivijos departamento direktoriumi, buvusiu LR generaliniu konsulu Čikagoje; reportažą iš jau minėto Komisijos posėdžio; pranešimus iš LR Seimo Europos informacijos biure vykusios diskusijos „Briuselio II reglamento nuostatų taikymas sprendžiant šeimų ginčus dėl vaikų: vaiko interesų apsauga“; Reginos Narušienės „Pilietybė ir naujas Pilietybės įstatymo projektas“.

Kaip visada gausu medžiagos iš visame pasaulyje išsisklaidžiusių lietuvių bendruomenių; paminėtas Kanadoje leidžiamo savaitraščio „Tėviškės žiburiai“ 60-metis ir dar daug kitos įdomios informacijos.

Žurnalą galima užsiprenumeruoti. Kaina metams – 40 dol. Čekius siųsti: Elena Skalčius (Pasaulio lietuvis), 119 Sheridan Court East, Waukegan, IL 60085.

Kitas dar dažais kvepiantis žurnalas – „Lithuanian Heritage“ gegužės-birželio numeris. Kaip žinia jis leidžiamas anglų kalba. Jame, tikiuosi, skaitytojus sudomins Al Karaskos straipsnis apie iškiliąsias Lietuvos moteris – Mortą, Birutę, Barborą Radvilaitę. Įdomu daugiau sužinoti apie buvusią Lietuvos Prezidentūrą, veikusią laikinojoje sostinėje Kaune (Rašo John Chernoski). Manau, kad diskusijas sukels prof. Alfredo Bumblausko straipsnis, kuriame jis ieško sąsajų tarp Anglijos karalių Richard II (1377–1399) ir Henry IV (1399–1413) bei britų aktorius John Gielgud.

Kaip visada graži lietuviškoji fotogalerija, kurioje šį kartą visas dėmesys skiriamas Vilniui – Kultūros sostinei 2009.

Ramunė Zdanavičiūtė rašo apie Čikagos kultūros centre atrestauruotą kupolą. Tiffany mozaikas dėliojo ir lietuvis vitražistas Mindaugas Vitkauskas.

Jennifer Virškus savo skiltyje džiaugiasi, kad yra viena iš 3 milijonų lietuvių.

„Lithuanian Heritage“ galite nusipirkti „Draugo“ knygynelyje. Kaina – 4.95 dol. Jį galima įsigyti paštu, pridėdant 10,25 proc. mokesčių, užsisakant IL valstijoje. Persiuntimo kaina – 3 dol. Persiunčiant daugiau – už kiekvieno papildomo žurnalo persiuntimą – 2.5 dol. mokesčių.

Paruošė L. A.

SKELBIMAI

Advokatas Jonas Gibaitis

30 metų darbo patirtis
6247 S. Kedzie Avenue Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 8:30 v.r. iki 5 v.p.p.
Šeštad. 8:30 v.r. iki 12:30 v.p.p.
www.johngibaitis.com
gibaitis@aol.com

Namams pirkti paskolas duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nušimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road. Tel. (773) 847-7747.**

Advokatas Vytenis Lietuvninkas

4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100.
Tel. 630-257-0200, Lemont, IL

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS

6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

Advokatas DARIUS R. DIRMANTAS

Vairavimo ir Kriminalinių Teisių Specialistas.
Raštinės Čikagoje ir Woodridge.
Tel. 877-Gynejas arba 877-496-3527
Valandos pagal susitarimą

• „Saulutė“, Lietuvos vaikų globos būrelis dėkoja už aukas padėti vargingai gyvenantiems vaikams bei studentams Lietuvoje. Aukojo: a. a. Casimir Oksas atminimui Aldona Ješmantienė \$50 ir Aurelija Kriau-

čiūnienė \$50; Ona ir Jonas Treškos \$25. Labai ačiū. „Saulutė“ (Sunlight Orphan Aid), 414 Freehauf St., Lemont, IL 60439, tel. (630) 243-7275 arba (630) 243-6435.